Digital Camera POLSKA

#1 świat cyfrowej fotografii

DVD
część 4 Szkoły PHOTOSHOPA
+
3 pierwsze części kursu

NA LINII OGNIA

Fotoreporter Agencji *MAGNUM* opowiada o zawodzie fotografa wojennego

NR 1 2011
ISSN 2082-1182
19 zł w tym 7% VAT
INDEX 267-260

Z naszym przewodnikiem

BĘDZIESZ ROBIĆ ZNAKOMITE PORTRETY

W końcu zapanujesz nad światłem i ostrością

TEST
OBIEKTYWY MACRO
Porównujemy 8 szkieł do superzbliżeń

INSPIRACJE
FOTOGRAFUJ ZIMĄ!
10 kreatywnych pomysłów na świetne zimowe zdjęcia

WYWIAD DCP
ŁUKASZ TRZCIŃSKI
Uznany dokumentalista, współtwórca agencji Visavis

Digital Camera POLSKA

WYGRAJ TYDZIEŃ* W ALPACH

ZE SZKOŁĄ SNOWBOARDU

ZRÓB ZDJĘCIE

TEMAT

"WINTER IS MY LOVE"

INTERPRETACJA DOWOLNA

DODATKOWO DO WYGRANIA

Obiektyw szerokokątny Sigma 10-20mm 4-5,6 EX DG HSM
Aparat Fujifilm REAL 3D W3
Profesjonalny Kurs Photoshopa w Akademii Fotografii + Foto-książka Fujifilm
Wytrzymały kompakt Fujifilm XP 10 + kupon na 50 odbitek w laboratoriach Fujifilm

Informację o tym jak, i do kiedy zgłaszać zdjęcia, a także regulamin konkursu i szczegółowy opis nagród znajdziesz na **www.digitalcamerapolska.pl**

winter IS MY LOVE 2010

NARI szkoła snowboardu

SIGMA PRO CENTRUM wypróbuj • wypożycz • wybierz

FUJIFILM

Akademia FOTOgrafii.pl

Digital Camera POLSKA

Kto się boi zimy?

Zima nie zachęca do fotografowania, to fakt. Zmrok zapada bardzo wcześnie, więc wszyscy „światłoczuli" cierpią na chroniczny niedobór tego niezbędnego do fotografowania czynnika. Nie szukajmy sobie jednak wymówek i nie odkładajmy aparatu do torby. Dobry fotograf nie zapada w zimowy letarg, ale niczym wytrwały sportowiec ćwiczy technikę przed nadejściem nowego sezonu.

Jeśli więc, Drogi Czytelniku, szukasz inspiracji i pomysłu, jak fotografować również zimą, nie mogłeś wybrać lepiej. 10 kreatywnych pomysłów na wykorzystanie tego nieprzyjaznego (z pozoru!) czasu podsuwamy Ci już w pierwszej części magazynu. I tak, jeśli w plener, to tylko wcześnie rano i po zimnej, bezchmurnej nocy. Dlaczego? Zajrzyj na stronę 26.

Tematem miesiąca nie bez powodu jest fotografia portretowa. Ten klasyczny gatunek warto przećwiczyć właśnie zimą, bo z powodzeniem można go uprawiać również we własnym salonie. Na 14 stronach pokazujemy Wam, na co zwrócić uwagę, jak radzić sobie bez profesjonalnych lamp studyjnych, udowodnimy też, jak użytecznym narzędziem jest najprostsza nawet zewnętrzna lampa błyskowa. Zima bywa oczywiście malownicza i może być tematem samym w sobie, ale będzie też świetnym tłem dla wyrazistych portretów. Jeśli niestraszne Wam mrozy, z naszym przewodnikiem nauczycie się korzystać z błysku również w plenerze.

Zima to też długie wieczory, które warto poświęcić na szlifowanie umiejętności edycji zdjęć w Photoshopie. Dlatego specjalnie dla wszystkich, którzy przegapili pierwsze wydania polskiej edycji Digital Camera, w tym miesiącu przygotowaliśmy płytę DVD zawierającą także pierwsze trzy części naszego multimedialnego kursu.

Polecamy również lekturę naszych ekskluzywnych wywiadów. Bo gdzie jeszcze przeczytacie relację Chrisa Steele-Perkinsa, reportera wojennego słynnej Agencji Magnum Photos, czy historię walki (z aparatem w ręku) o ochronę środowiska jednego z najlepszych fotografów dzikiej przyrody Marka Carwardine?

W strefie sprzętu prezentujemy test najnowszej lustrzanki Canona, 8 obiektywów do zdjęć makro oraz solidnej i jakże efektownej głowicy pistoletowej Vanguarda.

Jak zawsze zachęcamy też do odwiedzania naszej strony internetowej oraz profilu na Facebooku.

W ubiegłym miesiącu naszym fanom rozdaliśmy już 5 aparatów. I na tym nie koniec – wypatrujcie kolejnych konkursów!

Z najlepszymi noworocznymi życzeniami
Maciej Zieliński
Redaktor naczelny

Poznaj ekspertów

Ben Brain
redaktor
Były zawodowiec, swoją pierwszą ciemnię zbudował w wieku 12 lat!

Paul Grogan
specjalista od warsztatu
Nasz najnowszy nabytek, w DCP podpowiada, jak robić lepsze zdjęcia

Ali Jennings
redaktor techniczny
Czuwa nad zawartością płyty, to prawdziwy autorytet w dziedzinie fotoedycji

George Cairns
redaktor techniczny
Jego tutoriale, sprawiają, że nauka Photoshopa to czysta przyjemność

www.facebook.com/digitalcamerapolska

Spis treści

Digital Camera Polska
NR 1/STYCZEŃ 2011

O fotografowaniu

16 Wywiad – Mark Carwardine
Fotograf dzikiej przyrody opowiada o swoim wkładzie w ratowanie gatunków zagrożonych wyginięciem

24 10 rzeczy do spróbowania od zaraz
Znajdziecie tam kilka ciekawych pomysłów na interesujące sesje zdjęciowe

34 Pocztówka z adrenaliną
Fotograf wojenny Chris Steele-Perkins opowiada o pracy w rejonach ogarniętych konfliktem zbrojnym

38 Fotografia portretowa
Zapomnij o drogim studyjnym oświetleniu – z naszym poradnikiem zrobisz świetne portrety nawet we własnym salonie

53 Shoot!
12 stron porad ekspertów dla użytkowników lustrzanek

66 FotoSztuczki
Pokazujemy Wam jak uporać się z problemami pojawiającymi się w trakcie fotografowania

71 Szkoła Photoshopa
Praktyczny przewodnik po Photoshopie, który pokazuje jak szybko i skutecznie poprawić wygląd zdjęć

84 Wywiad DCP
Łukasz Trzciński – fotograf, artysta i dokumentalista opowiada o swojej pracy

91 Foto Porady
Eksperci Digital Camera radzą jak doskonalić warsztat fotograficzny

Stałe rubryki

06 Hotshot
Inspirujące zdjęcia Czytelników

12 Listy od Czytelników
Strona tworzona przez Was

14 Recenzje
Książki o fotografii – nowości wydawnicze

89 Prenumerata
Jak? Gdzie? Za ile?

107 W następnym numerze
Sprawdź, co za miesiąc...

130 Życie w obiektywie
O tym jak utrzymać się w tej branży opowiada Tom Mackie

Szukasz pierwszych wydań *Digital Camera Polska*?

Zaprenumeruj *Digital Camera Polska* (str. 89) do końca stycznia, a wydania z roku 2010 będziesz mógł kupić za pół ceny!

Strefa Sprzętu

100 **Nasze testy**
Opis procedur testowych

102 **Canon 60D**
Test najnowszej, półprofesjonalnej lustrzanki

108 **Recenzja Adobe Photoshop Lightroom 3**
Nowe funkcje „cyfrowej ciemni”

110 **Foto News**
Przedstawiamy nowości sprzętowe

113 **Mini Test – głowica Vanguard GH-100**
Testujemy profesjonalną głowicę pistoletową

116 **Test Grupowy: Obiektywy Macro**
Testujemy 8 obiektywów do maksymalnych zbliżeń

128 **Rynek Lustrzanek**
Mały przewodnik dla kupujących

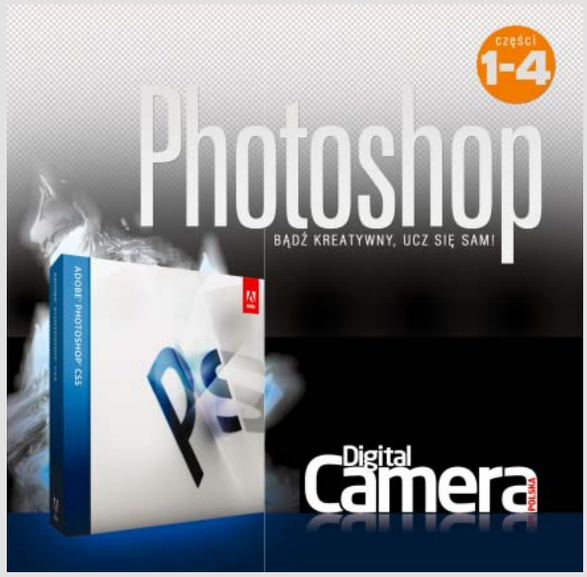

Co na płycie

Kolejna część kursu z każdym wydaniem DCP!

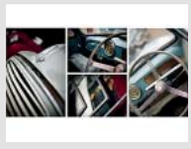

UCZ SIĘ SAM PHOTOSHOPA!

1 Dodaj ramkę korzystając z warstw

2 Popraw kolory narzędziami dopasowania

3 Jak korzystać z mieszania warstw

4 Korekcja tonów i kolorów

5 Jak tworzyć efektowne kolaże

6 Praca na warstwach w CS5

W TYM MIESIĄCU RÓWNIEŻ...

Napraw wypalone niebo

Stwórz efekt Polaroida

Edytuj kolory, podmień tło

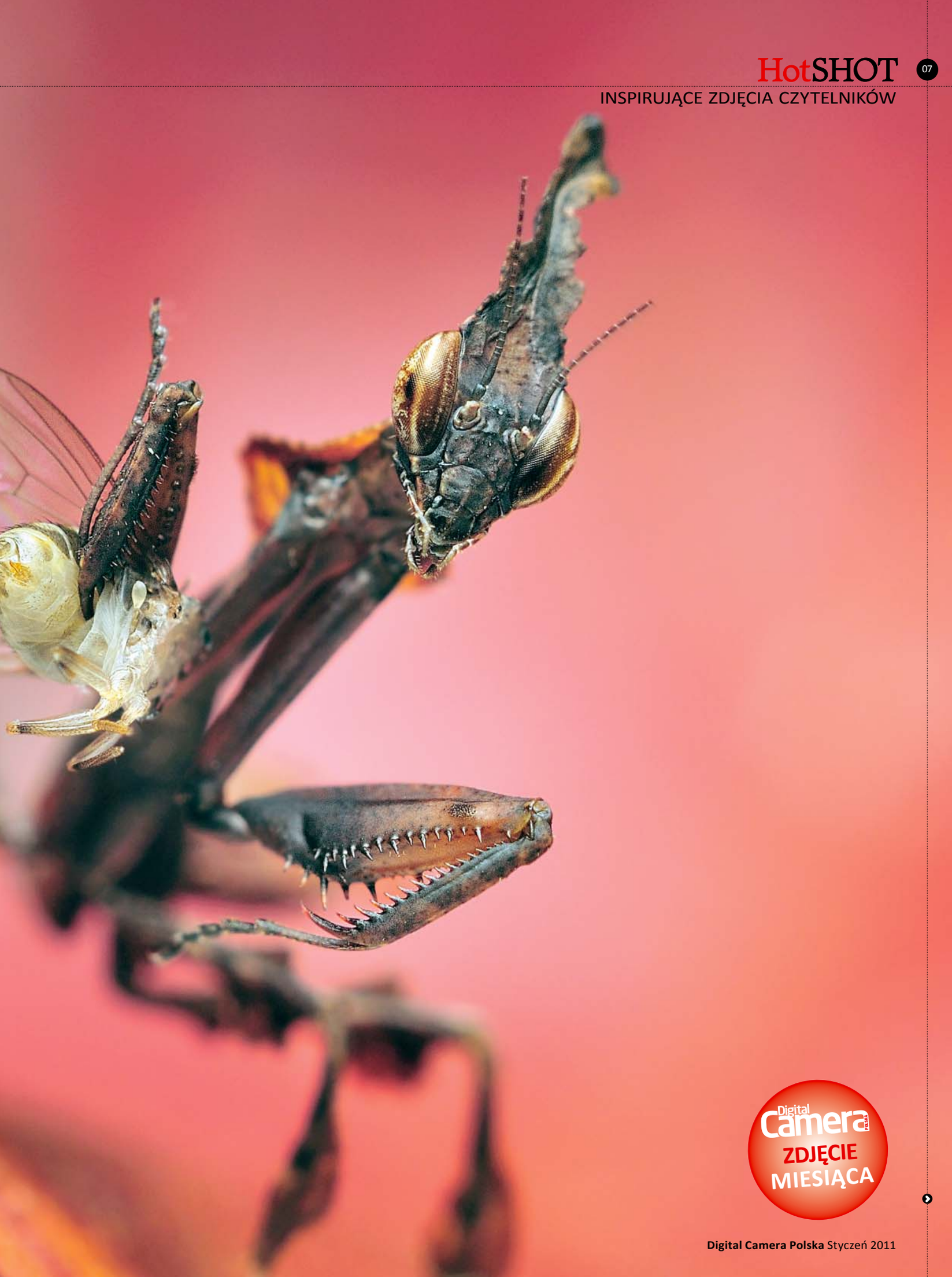

+ 3 pierwsze części kursu na DVD

HotSHOT

Zainspirujcie się wspaniałymi zdjęciami z całego świata, zrobionymi przez naszych Czytelników

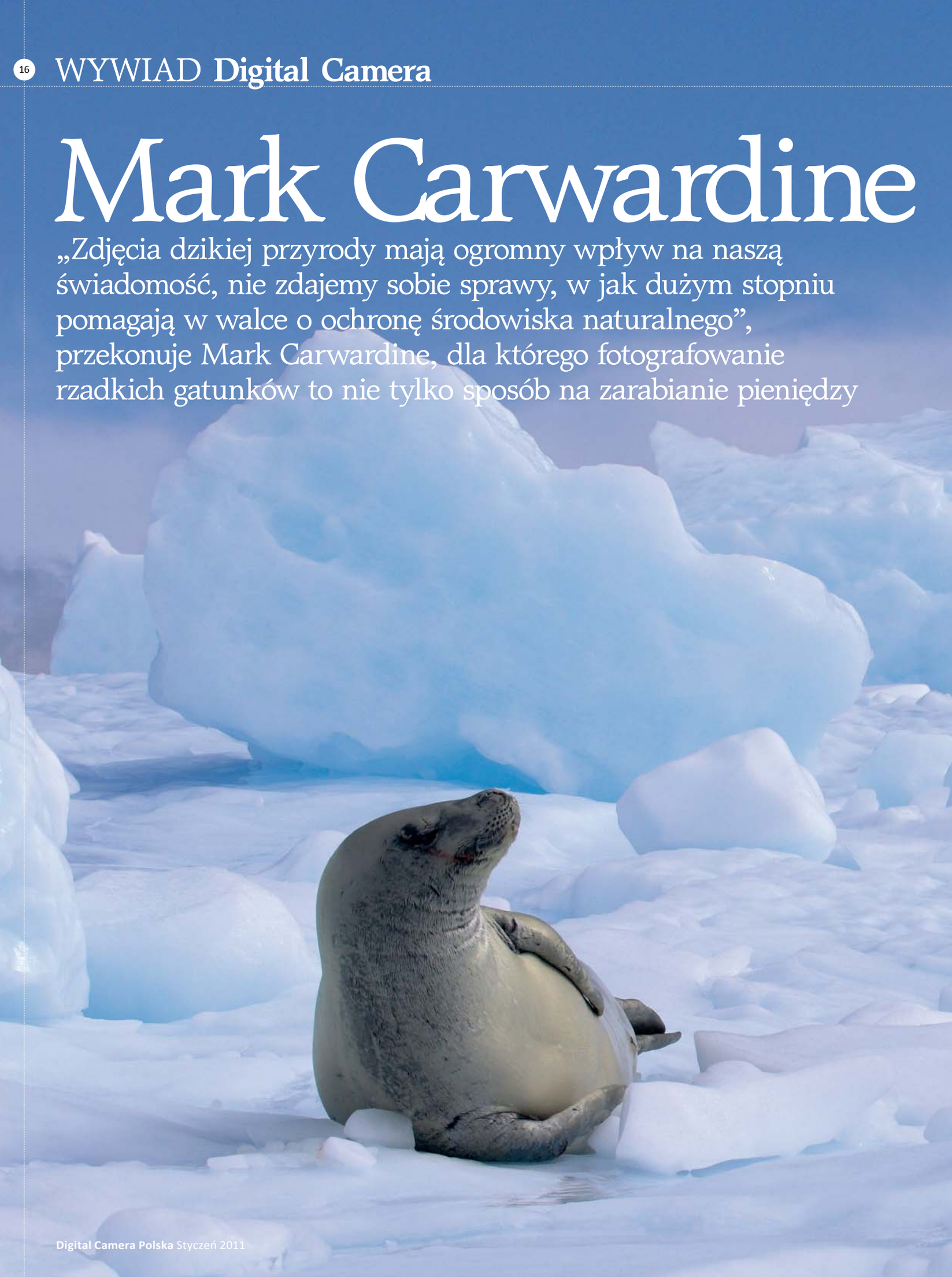

Digital Camera Polska ZDJĘCIE MIESIĄCA

Mark Carwardine

„Zdjęcia dzikiej przyrody mają ogromny wpływ na naszą świadomość, nie zdajemy sobie sprawy, w jak dużym stopniu pomagają w walce o ochronę środowiska naturalnego”, przekonuje Mark Carwardine, dla którego fotografowanie rzadkich gatunków to nie tylko sposób na zarabianie pieniędzy

Fotografowie dzikiej przyrody stronią zazwyczaj od rozgłosu. Nie lubią opowiadać o sobie i swojej pracy. Zdaje się, że o wiele szczęśliwsi są, przebywając sam na sam z bohaterami swoich zdjęć. Po prostu lepiej czują się wśród zwierząt.

Mark Carwardine z pewnością do tej grupy nie należy. Wszędzie go pełno. Można powiedzieć, że to prawdziwy człowiek renesansu. Prowadzi w telewizji własny program, w którym opowiada o swoich fotograficznych przygodach, jest też przewodniczącym jury w prestiżowym konkursie Veolia Environnement Wildlife Photographer of the Year. „Dla mnie fotografia od zawsze była podstawowym i oczywistym narzędziem walki o ratowanie środowiska", tłumaczy. Skąd więc wzięło się jego zainteresowanie fotografią i dziką przyrodą? „Ta pasja towarzyszy mi od najmłodszych lat. W jednym z pierwszych dziecięcych wspomnień stoję na środku parku St. James. Obsiadły mnie gołębie, zastygłem w bezruchu i kazałem ojcu szybko zrobić zdjęcie. Pamiętam, że dyrygowałem nim jak powinien się ustawić". Rodzice Marka zawsze wspierali go w jego pasji, ogromny wpływ na jego przyszłą karierę miał też fotograf ptaków Eric Hosking. „Hosking w 1970 roku napisał świetną książkę poświęconą fotografii zatytułowaną *An Eye for a bird*. Tytuł jest dwuznaczny, nie każdy wie, że puszczyk wydziobał Hoskingowi oko, gdy ten próbował go sfotografować".

„Był moim bohaterem i był mi bardzo życzliwy. Pisał bardzo pomocne i motywujące listy".

Można powiedzieć, że dziś zawód fotografa dzikich zwierząt jest zagrożony, ale jak tłumaczy Carwardine, gdy po ukończeniu uniwersytetu zaczynał pracę w World Wildlife Foundation (WWF), była to bardzo niszowa specjalność. „Na przestrzeni ostatnich 30 lat przemieniła się jednak w wielki przemysł. Wtedy źródłem tego typu zdjęć było tylko kilka osób. Wszystko zaczęło się od takich fotografów jak Heather Angel i agentów takich jak np. Bruce Coleman... Miałem wielkie szczęście, że zaczynałem karierę właśnie w czasie, gdy ochrona przyrody dopiero stawała się głośnym i poważnie traktowanym problemem.

Praca dla WWF była jak marzenie. Miałem tylko jedno konkretne zadanie: wciągnąć, zaangażować pisarzy i innych celebrytów w działania WWF, w różne projekty na całym świecie. Tak poznałem np. Douglasa Adamsa. Przy okazji jednego z takich wyjazdów poznałem też Alaina le Garsmeur, fotografa, który robił zdjęcia dla magazynu *The Observer*. To właśnie od niego bardzo wiele nauczyłem się o fotografii dzikich zwierząt".

Foka krabojad
„Zrobiłem to zdjęcie z pontonu o sztywnym kadłubie, zwanego Zodiak. Moim głównym celem było uchwycenie małej foki tak, by występowała w pewnym kontekście, z otaczającym ją lodem. Tak samo ważne jak sama foka, jest środowisko w którym żyje"

PROfil

* Mark Carwardine to uznany fotograf dzikiej przyrody, zoolog, ekolog, pisarz i dziennikarz telewizyjny.
* W Wielkiej Brytani znany jest z programu w BBC2 *Last chance to see*, który prowadzi razem ze Stephanem Fry, jest także współprowadzącym *The Museum of Life*.
* Carwardine napisał ponad 50 książek, jest przewodniczącym jury w konkursie Veolia Environment Wildlife Photographer of the Year.

All images: Mark Carwardine

Mark Hamblin

10 rzeczy do spróbowania od zaraz

DZIKA PRZYRODA

01 Mali, latający przyjaciele człowieka

Jak „ustrzelić" ogrodowe ptaki

Zima jest idealną porą do fotografowania ptaków ogrodowych. Mamy wtedy prawie całkowitą pewność, że podfruną do karmnika i będzie okazja złapać je w kadrze. Wszystko czego potrzebujecie to przede wszystkim dużo cierpliwości, długi obiektyw, powiedzmy 300 mm, oraz miejsce, gdzie będziecie mogli się ukryć, np. szopa. Jeżeli mieszkacie w bloku, powieście na balkonie kawałek słoniny lub zorganizujcie karmnik z jakimś ptasim smakołykiem. By nie spłoszyć ptaków, schowajcie się za kwiatkiem (najlepiej dosyć dużym) stojącym na parapecie w oknie wychodzącym na balkon.

„Gdy planujecie takie zdjęcia, najważniejsze jest dobre przygotowanie", mówi fotograf dzikiej przyrody Mark Humblin. „Ja specjalnie na tę okazję, niedaleko karmnika w moim ogrodzie ustawiam okazałą gałąź. Idę do swojej kryjówki i sprawdzam, czy mam dobry widok na zaaranżowaną scenę oraz czy jest wystarczająco dobre tło. Co ważne, wybierając gałąź, biorę taką, która była mocno pokryta śniegiem, tak by nie wyróżniała się na tle innych zaśnieżonych elementów. Czasem muszę poczekać, by śnieg na gałęzi lekko stwardniał i by go przypadkowo w trakcie przenoszenia gałęzi nie zrzucić".

„Kiedy jedzenia jest mało, ptaki często się o nie kłócą, ale trwa to ułamki sekund, dlatego trzeba być czujnym. Gdy mam ustawiony tryb seryjny i robię zdjęcia ptaka spokojnie dziobiącego ziarno i nagle podlatuje konkurent, jedyne co muszę zrobić, to lekko przekadrować i w odpowiednim momencie nacisnąć spust migawki".

Zacznijcie już dzisiaj...

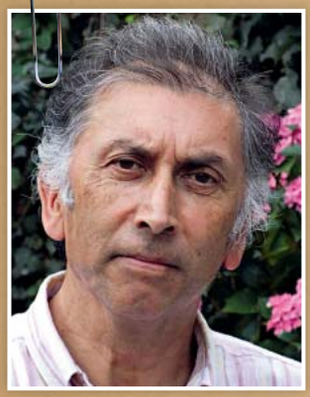
* Najpierw ustawcie ekspozycje na tło, następnie wyostrzcie na żerdź, by w momencie gdy nadleci ptak, nie tracić cennego czasu na szukanie ostrości.
* Upewnijcie się, że tło jest uporządkowane, by je maksymalnie rozmyć, ustawcie możliwie duży otwór przysłony.
* Jeżeli chcecie uchwycić lekkie poruszenie np. skrzydeł ptaka, ustawcie czas otwarcia migawki na ok. 1/500 lub 1/800 s.
* Pochmurny dzień jest najlepszy do fotografowania ptaków, ponieważ rozproszone przez chmury światło, w przeciwieństwie do pełnego słońca, umożliwia wychwycenie szczegółów upierzenia.

01 **Irlandia Północna, 1997**
Bojownik IRA spaceruje po parku Casement podczas wiecu zorganizowanego z okazji rocznicy lądowania w Irlandii wojsk brytyjskich w 1969 r. „Byłem zaskoczony swobodą z jaką uzbrojony bojownik IRA pokazywał się w parku, zwłaszcza że stadion piłkarski był wypełniony katolikami", mówi Steel-Perkins

01

Akta sprawy

Kto: Chris Steele-Perkins, wielokrotnie nagradzany, zawodowy fotoreporter, członek Agencji Magnum Photos

Po co: By dokumentować i uświadamiać bezsens wojny. Aby dzięki zdjęciom wyciągać wnioski i przy okazji dowiedzieć się czegoś więcej o sobie.

Gdzie: Na całym świecie, włącznie z Irlandią Północną, Salwadorem, Libanem i Afganistanem.

Sprzęt (analogowy): Przed przerzuceniem się na fotografię cyfrową Steele-Perkins używał aparatu Leica M4 oraz Olympusa OM-1 i obiektywów 35 mm, 100 mm i 85–250 mm.

Sprzęt (cyfrowy): Teraz do fotografowania Chris używa Canona EOS 5D Mark II oraz japońskiego Kiss X3 (Canon EOS 500D)

Więcej informacji na: www.Chrissteeleperkins.com

Na linii ognia

O pracy dla agencji Magnum, uciekaniu z linii ognia, o tym jak ujść z życiem spod gradu pocisków oraz jak tworzyć portret wojny, rozmawiamy z fotografem Chrisem Steele-Perkinsem

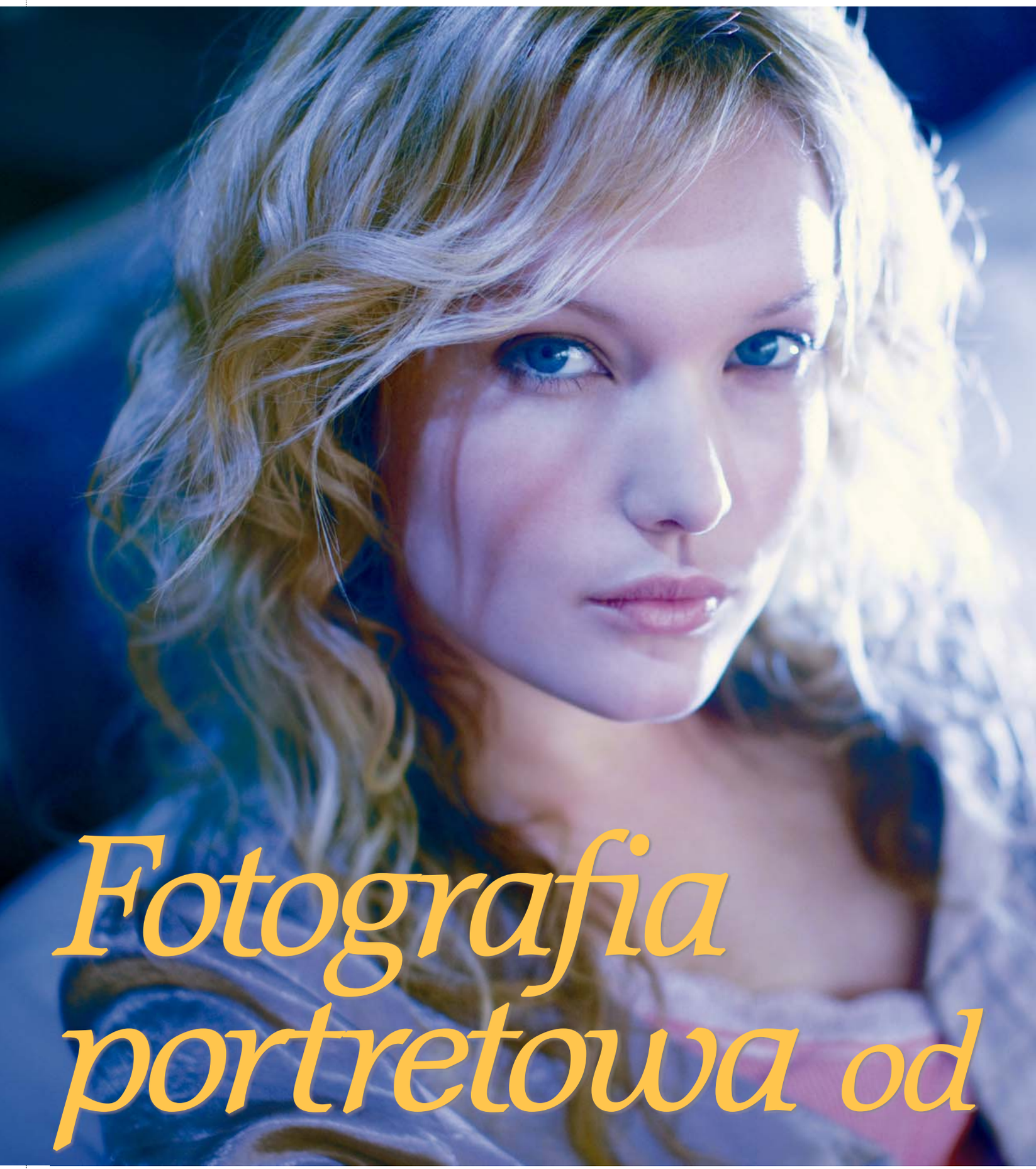
Co skłoniło Cię do podjęcia tak niebezpiecznych wyzwań, dlaczego postanowiłeś zostać fotografem wojennym? To był naturalny krok w karierze fotografa dokumentalisty, czy może coś zupełnie innego?
Zdecydowanie krok naprzód. Pierwszy raz tego typu fotografii próbowałem w Irlandii Północnej. Wojna wciągnęła mnie bardzo szybko, zrozumiałem, że chcę dokumentować konflikty. Wychowałem się w miejscu, które nie było ogarnięte wojną. Mam świadomość tego, że wielu ludzi nie miało tyle szczęścia i nie mają na to większego wpływu. Ja zawsze mogę wycofać się ze strefy wojny, oni niestety nie.

Które konflikty zbrojne fotografowałeś?
W Irlandii Północnej, wojnę domową w Salwadorze we wczesnych latach 80., w Libanie (wojnę domową i inwazję Izraela) i wojnę w Afganistanie.

Pracowałeś jako freelancer czy na zlecenie?
W Irlandii Północnej pracowałem z innymi fotografami nad książką *Survival Project*. Potem dołączyłem do agencji Magnum, czyli tak naprawdę dalej byłem freelancerem. Wtedy rynek był zupełnie inny; nie musiałem martwić się o pieniądze, wiadziałem, że jak zrobię dobry projekt, to i tak sam się sprzeda.

Myślisz, że Twoje zdjęcia mogą coś zmienić?
Myślę, że tak, choć nie każdy zdaje sobie z tego sprawę, niektórzy nie rozumieją, jakie mają znaczenie. A chodzi przede wszystkim o to, by ludzie wiedzieli, co się dzieje, by zdjęcia zwracały uwagę, potrafiły zainteresować. Sukcesem będzie to, że pod ich wpływem ktoś zacznie np. działać w pokojowej organizacji pozarządowej. Obawiam się, że jak długo będzie istniał człowiek, jego natura będzie determinować nowe konflikty.

Który konflikt był najtrudniejszy do udokumentowania?
Chyba Afganistan. Im dłużej pracujesz jako reporter wojenny, tym lepiej uświadamiasz sobie, jak bardzo skomplikowana jest wojna. Na początku wszystko wydaje się proste, czarne-białe, ale gdy zaczynasz się zagłębiać

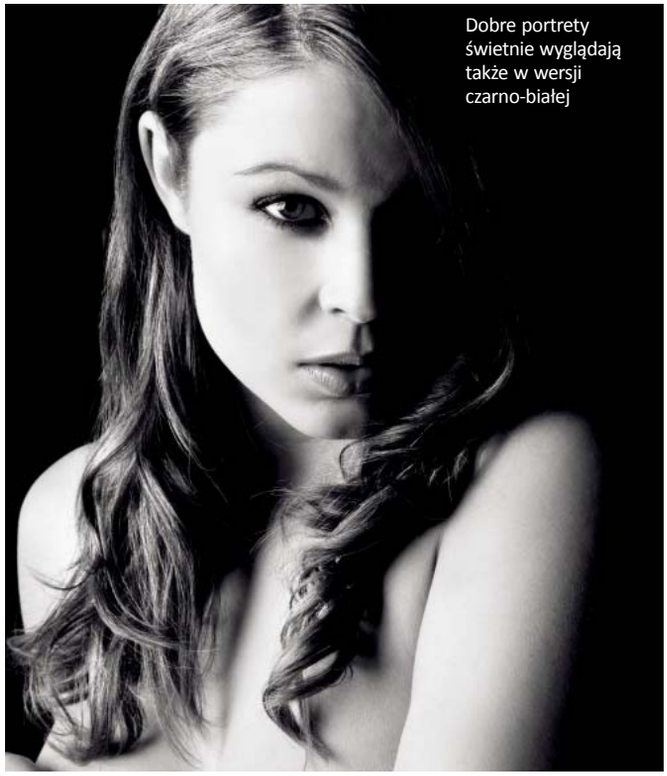
Fotografia portretowa od

Kluczem do dobrego portretu jest właściwe ustawienie parametrów aparatu

Poznajcie kilka prostych zasad, dzięki którym Wasze portrety nareszcie będą wyglądały profesjonalnie. Zima to najlepszy czas, by popracować nad techniką i wypróbować nowe sztuczki

podstaw

J.A. Bracchi

Dobre portrety świetnie wyglądają także w wersji czarno-białej

Nawet gdy zmrok zapada wcześnie, a za oknem zimno i ponuro, nie chowajcie aparatu do torby. Zimowe miesiące nie sprzyjają fotografowaniu, ale się nie zniechęcajcie. Pomyślcie, że nareszcie macie czas, by na spokojnie szlifować warsztat. Pamiętajcie że do robienia dobrych portretów nie potrzebujecie świetnej pogody, profesjonalnego sprzętu studyjnego czy zaawansowanych umiejętności. Zdziwi Was, jak wiele można zrobić, znając tylko podstawowe know-how.

USTAWIENIA APARATU

Podstawą dobrych portretów jest dobre ustawienie parametrów aparatu. Dlatego, jeśli zaczynacie fotografować, przede wszystkim upewnijcie się, że dobraliście balans bieli adekwatny do temperatury barwowej oświetlenia i wybraliście odpowiednią czułość ISO itp. Trzeba pamiętać, że w portretach większą część kadru zajmuje często twarz modela, więc jeśli wybierzecie zbyt wysokie ISO i fotografujecie w kiepskim oświetleniu, to więcej niż pewne, że na zdjęciu pojawi się wyraźny szum. Najlepiej tak dobierać wartość przysłony i rodzaj oświetlenia, by używać niskiej wartość z przedziału ISO 100–200. Automatyczny balans bieli w większości sytuacji spisuje się dobrze, ale by uzyskać jak najlepsze rezultaty, warto skorzystać z profili lub dobrać ręcznie balans w oparciu o wzór, za który posłuży nam nawet biała kartka papieru.

W portrecie bardzo ważnym elementem jest wartość przysłony. Dlatego przestawcie aparat na tryb manualny lub Priorytet przysłony. Dzięki temu łatwo ustawicie duży otwór, umożliwiający separację portretowanej osoby od tła, lub mały, gdy stwierdzicie, że chcecie wyraźniej zaakcentować tło.

By szybko i sprawnie zmieniać określone parametry, musicie dobrze poznać swój aparat. Gdy opanujecie już

Kevin Mackintosh

Powyżej
Paradoksalnie, błysk wypełniający sprawdza się najlepiej w mocnym dziennym świetle

Z błyskiem w plenerze

Zobaczcie, jak w portretach plenerowych kreatywnie wykorzystać błysk wypełniający

Błysk wypełniający jest jedną z najprostszych technik, jest też efektem, który nadaje profesjonalny rys każdemu portretowi. Co najlepsze, jeżeli nie macie zewnętrznej lampy błyskowej, możecie śmiało użyć flesza wbudowanego w aparat.

Może to zabrzmieć dziwnie, ale ta technika idealnie sprawdza się w mocnym słońcu i paradoksem może się wydawać fakt, że im mocniejsze słońce, tym bardziej potrzebna będzie lampa. Prawdą jest, że przypadkowi przechodnie, widząc jak odpalacie lampę błyskową w pełnym słońcu, mogą wziąć Was za szaleńców, ale to nie oni będą oceniać Wasze zdjęcie.

Jeśli nie fotografujecie w zacienionym miejscu, to istnieje duże ryzyko, że ostre światło spowoduje pojawienie się mocnych cieni na twarzy fotografowanej osoby.

Powyżej
Mocne światło słoneczne może spowodować powstanie ostrych cieni na twarzy modelki lub modela. Do zniwelowania tego efektu użyjcie wbudowanej lampy błyskowej

Zazwyczaj cienie te mogą wyglądać nieestetycznie, szczególnie ciemne plamy pod oczami. Łatwo takie cienie wyeliminować właśnie za pomocą lampy błyskowej, której światło „wypełni" zacienione obszary. Zabieg ten stworzy dodatkowo charakterystyczne, ożywiające zdjęcie iskierki w oczach osoby, którą fotografujecie.

Większość lustrzanek ma funkcje kompensacji siły błysku, podobnej pod pewnymi względami do kompensacji ekspozycji. Może ona być używana do wzmocnienia lub osłabienia siły błysku. W sytuacji gdy słońce świeci wyjątkowo mocno, przydatna będzie kompensacja flesza +1 stopień lub więcej. Efektem ubocznym tej operacji będzie przyciemnienie tła, co nada zdjęciu dramatycznej atmosfery.

ZEWNĘTRZNA LAMPA BŁYSKOWA

Wbudowana lampa błyskowa jest wystarczająco silna do wypełniania większości cieni, co ważne, oszczędza Wam noszenia ze sobą dodatkowego sprzętu, dzięki czemu macie lżejszą torbę.

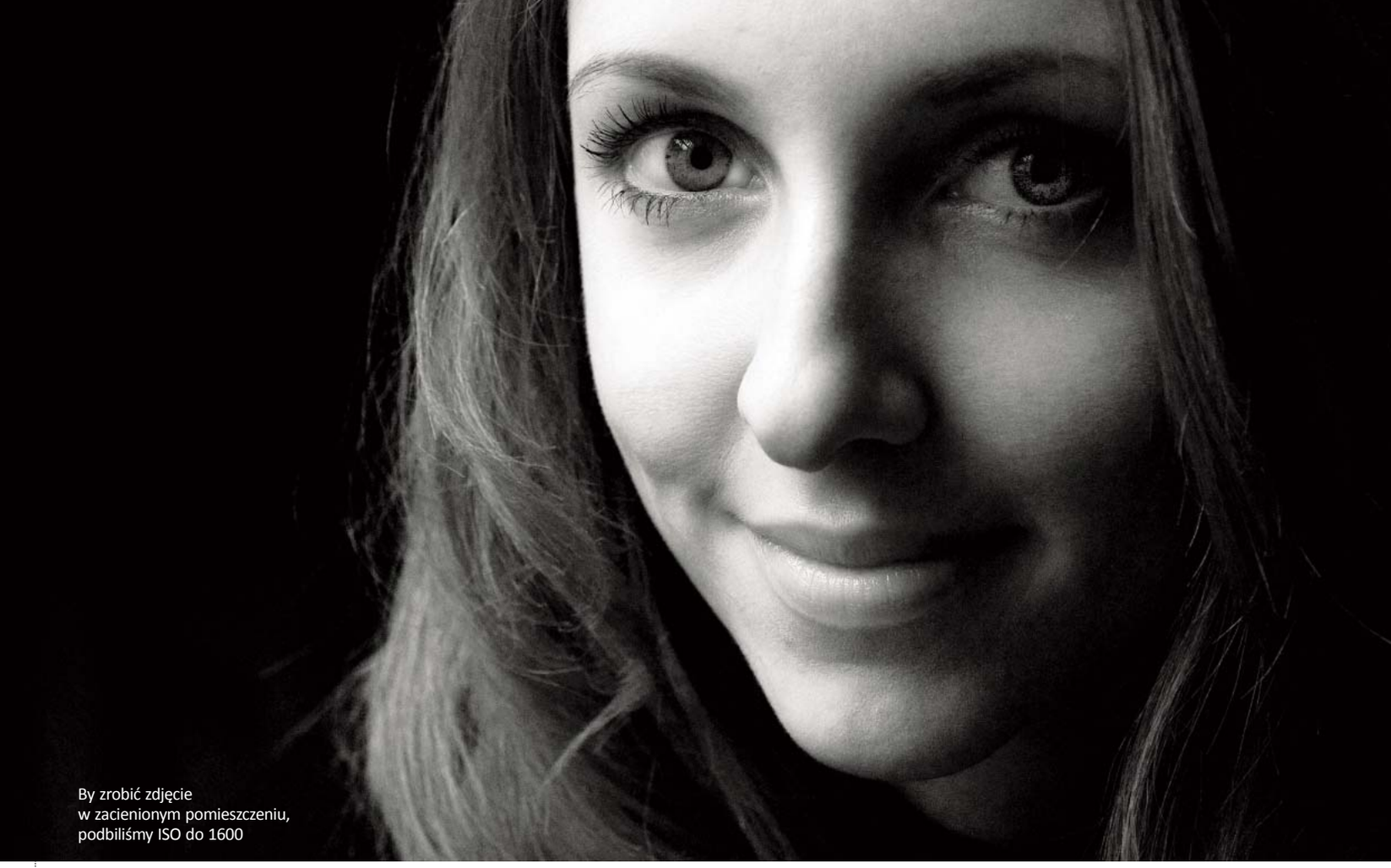
Jednakże zewnętrzna lampa daje większą moc i więcej możliwości kreatywnego operowania błyskiem – szczególnie jeżeli możecie użyć lampy zdjętej z sanek aparatu. Uniezależnienie lampy od aparatu, poprzez połączenie obu urządzeń rozciągliwym kablem lub pilotem z nadajnikiem, daje nieograniczone wręcz możliwości. Można ją wtedy ustawiać w dowolnej pozycji w stosunku do fotografowanego obiektu. Mnogość ustawień daje nam wiele możliwości do eksperymentowania.

Jest kilka sposobów na odpalenie lampy błyskowej – nowe lustrzanki umożliwiają odpalenie zdalne, za pomocą wbudowanego nadajnika, bez potrzeby użycia dodatkowego

„To jedna z najprostszych i najlepszych technik użycia lampy błyskowej. Nadaje portretom profesjonalny rys"

Technika

Przełączcie lampę oraz aparat na tryb Manualny. Do kontrolowania ekspozycji fotografowanego obiektu użyjcie przysłony oraz siły flesza (ustawianej w menu lampy). Natomiast do kontrolowania wyglądu tła wykorzystajcie przysłonę oraz czas otwarcia migawki. Wydłużając lub skracając czas otwarcia migawki, możecie sprawić, że tło będzie jaśniejsze bądź ciemniejsze. Podobny efekt, tym razem w stosunku do fotografowanego obiektu, możecie uzyskać, regulując energię błysku flesza.

By zrobić zdjęcie w zacienionym pomieszczeniu, podbiliśmy ISO do 1600

Fotografujemy w domu

Portretując w pomieszczeniach, musicie kreatywnie podejść do oświetlenia i ustawienia modela. Nawet bez drogiego sprzętu zrobicie świetne zdjęcia. Pamiętajcie, tutaj liczy się POMYSŁ.

Wydawałoby się, że robienie dobrych zdjęć portretowych w pomieszczeniu wymaga zaawansowanego sprzętu, dyfuzorów, studyjnych lamp i charakteryzatorki. Nie o to tutaj chodzi.

W fotografii portretowej ważną rolę pełni blenda, ale nie musicie jej teraz kupować, sami możecie ją zrobić.

Znajdźcie większy kawałek folii aluminiowej, zgniećcie go w małą kulkę i delikatnie rozprostujcie. W ten sposób otrzymacie bardzo przyzwoitą przestrzeń odbijającą światło. Jeżeli nie macie folii, możecie skorzystać z białej kartki.

Modelka na zdjęciu po lewej została ustawiona na sofie zaraz obok okna w pokoju gościnnym. Podbijając ISO do 1600, skompensowaliśmy słabe światło, którego przez okno wpadało niewiele. Boczne oświetlenie twarzy modelki daje ciekawe rezultaty. Prawidłową ekspozycję może nam zapewnić punktowy pomiar światła.

JAŚNIEJSZA STRONA

W tym zdjęciu wzięliśmy pomiar światła z jaśniejszej strony twarzy modelki. Dzięki temu oświetlona część twarzy ma właściwą ekspozycję, a reszta pozostaje ukryta w cieniu, co tworzy ciekawą atmosferę.

Można odnieść wrażenie, że do uzyskania takiego efektu zastosowano tutaj czarne tło, ale nie było żadnej potrzeby rozwijania tła w salonie. Pomógł nam czarny sweter modelki, który przyciemnił zdjęcie i sprawił, że twarz bardziej wyróżniała się z tła.

Finalne zdjęcie zrobiliśmy przy przysłonie f/5,6 i czasie otwarcia migawki 1/100 s.

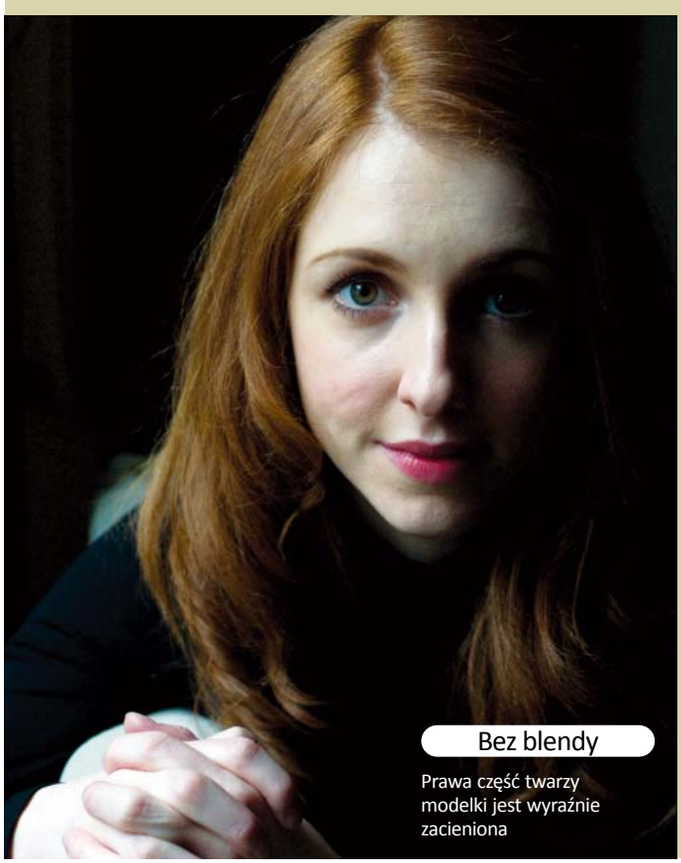
Czarny sweter modelki pomógł wyciągnąć jej twarz z tła

Jak używać blendy

Blendy nie są stworzone tylko do robienia portretów w mocnym słońcu pogodnego dnia. Są tak samo przydatne w zdjęciach w pomieszczeniach. Ich zaletą jest fakt, że mogą wnieść do portretu zaskakującą ilość światła, bardzo skutecznie rozświetlając twarz modelki.

Głównym powodem, dla którego warto sięgnąć po blendę, jest odbicie światła i skierowanie go na te obszary, które pozostają mocno zacienione. W tym celu najlepiej manewrować blendą wokół twarzy do momentu, aż znajdziemy odpowiedni balans światła. Trzeba jednak uważać, bo i tu łatwo przesadzić, odbijając go zbyt dużo. Możemy otrzymać efekt przeciwny do zamierzonego. Zbyt mocne refleksy będą wyglądały nienaturalnie, prześwietlając w niektórym miejscach tony skóry. Na zdjęciach, zwłaszcza kolorowych, będzie to bardzo widoczne. W zdjęciu po lewej widać, jak większość światła pada na lewą część twarzy modelki ustawionej bokiem do okna, a prawa pozostaje mocno zacieniona. W zdjęciu po prawej użyliśmy złotej blendy, którą przechyliliśmy i obróciliśmy tak, by odbiła światło i doświetliła prawą część twarzy.

Bez blendy

Prawa część twarzy modelki jest wyraźnie zacieniona

Z blendą

Teraz, dzięki blendzie, udało się subtelnie rozświetlić prawą część twarzy. Zdjęcie wygląda dużo lepiej

REKLAMA

o fotografii męsKim oKiem

FOTOMANIAK.PL

TechManiaK.pl | największa sieć blogów Nowych Technologii

GSMMANIAK FOTOMANIAK MOBIMANIAK TABLETMANIAK 3DMANIAK TVMANIAK AGDMANIAK GIZMANIAK

Jacek Turczyk
Fotoreporter
pap

Od kiedy Nikon wypuścił aparaty z czułościami powyżej ISO 3000 używanie lampy okazało się zbyteczne. Teraz można pokazać naturalną plastykę fotografowanych obiektów a zdjęcie nie jest już „płaskie" od błysku. Tak jest też w tym przypadku. Na pierwszym planie Joanna Kluzik-Rostkowska z zadumaną miną, dystyngowana i elegancka, a w tle Paweł Poncujusz, pełen ekspresji i dynamiki woła pozostałych członków nowego klubu. Na twarzy widać wyraźny cień mikrofonu dźwiękowca TV co podkreśla jeszcze naturalność zdjęcia.

Nikon D3 z obiektywem Nikkor 24–70 mm f/2,8G ED AF-S
Ustawienia: 24 mm; ISO 1600; 1/100 s; f/2,8

Digital Camera
WYBÓR REDAKCJ

„Listopad był wyjątkowo gorącym miesiącem w polskiej polityce. Nie tylko za sprawą wyborów samorządowych, ale również, a może przede wszystkim, za sprawą rozłamu w największej partii opozycyjnej. Zdjęcie Jacka idealnie oddaje nastrój chwili. „Kadrowanie z dołu" świetnie podkreśliło też pełne patosu, posągowe pozy posłów. Politycy ogłosili powstanie nowego klubu „Polska Jest Najważniejsza". My przymykamy oko i proponujemy założenie innego: „Fotografia Jest Najważniejsza!"

Maciek Zieliński, Redaktor naczelny

12 STRON PORAD EKSPERTÓW DLA UŻYTKOWNIKÓW LUSTRZANEK

SHOOT!

Najlepsza szkoła obsługi lustrzanki cyfrowej

W TYM MIESIĄCU

54 Podstawy
Sprawdźcie jak prawidłowo ustawić ostrość i w jaki sposób kreatywnie korzystać z różnych trybów pomiaru

57 Technika
Pokazujemy jak szybko i skutecznie skalibrować monitor by to, co widzicie na ekranie było tym co ujrzycie na odbitkach

58 Strefa kreatywna
Gotowi na eksperymenty? Odkrywamy przed Wami ciekawe sposoby na zdjęcia z długim czasem ekspozycji

62 Zrozumieć żargon
Czym jest format RAW i dlaczego tak wielu fotografów z niego korzysta. Dokładny opis „surowego" formatu

65 Sprzętowe triki
Ben pokazuje kilka praktycznych sztuczek, które pozwolą na kontynuowanie sesji mimo awarii sprzętu

ANATOMIA ZDJĘCIA

Kosmiczny efekt

Pokażemy Wam, jak staranne planowanie kadru, świetna technika i precyzyjne wykonanie przekładają się na niesamowite zdjęcia, takie jak to wykonane przez Marsela van Oostena w Namibii

Digital Camera EKSPERT RADZI

„Wakacje są świetnym czasem do eksperymentowania z fotografią i poznawania ciekawych ludzi. Marsel van Oosten z każdej tego typu wycieczki przywozi niesamowite zdjęcia. Szuka okazji, by śledzić aparatem wędrówkę gwiazd po niebie. Więcej na www.squiver.com".
Paul Grogan, redaktor techniczny

Idealna lokalizacja
Piękne czerwone wydmy, i obumarłe drzewa w Dead Vlei, 60 km od najbliższej wioski w południowej Namibii, zawsze są wdzięcznym obiektem do fotografowania. Tamtejsze niebo dniem i nocą jest krystalicznie czyste i wolne od zanieczyszczeń.

Wielokrotna ekspozycja
Van Oosten główne zdjęcie wykonał z czasem 58 s przy f/5,6. W czasie naświetlania „pomalował" światłem latarki drzewo oraz pierwszy plan. Przez całą noc wykonał w sumie aż 80 czterominutowych ekspozycji przy f/5,6.

Właściwa pozycja
Gdy ziemia obraca się, na południowej półkuli gwiazdy zdają się krążyć wokół bieguna południowego. Van Oosten skomponował to zdjęcie w ciągu dnia, nocą odnalazł to miejsce za pomocą GPS-u.

Wybór sprzętu
Van Oosten użył Nikona D3X z obiektywem Nikkor AF-S 14–24 mm f/2,8 z ogniskową ustawioną na 14 mm. Sprzęt zamontował na statywie Gitzo, a migawkę odpalał zaprogramowanym pilotem, dzięki czemu uniknął ewentualnego poruszenia.

Postprodukcja
Wszystkie zdjęcia zostały połączone w Photoshopie. „Najlepsze w tej technice jest to, że do samego końca, nie wiemy jak będzie wyglądał efekt tej całonocnej pracy", mówi Van Oosten.

Zdjęcie wykonane w formacie RAW. Po dwukrotnym przetworzeniu w programie graficznym połączyliśmy obie wersje, co umożliwiło odsłonięcie detali zarówno w cieniach, jak i w światłach

ŻARGON

Czym do diabła jest… RAW?

Fotografowanie w formacie RAW oznacza mniej zdjęć na karcie i więcej czasu spędzonego przed komputerem. Dlaczego więc prawie wszyscy profesjonalni fotografowie korzystają z tego formatu?

Czy RAW może być użyteczny, czy to kolejny wymysł speców od nowych technologii?
Pokażemy Wam zarówno wady, jak i zalety tego formatu. Warto je poznać, bo RAW jest obecnie jedyną alternatywą dla JPEG. Możliwość wyboru zapisu w JPEG lub RAW to jeden z największych atutów lustrzanek i zaawansowanych kompaktów.

Do rzeczy. Dlaczego ten format ma przewagę nad popularnym i uniwersalnym JPEG-iem?
Format RAW, jak sama nazwa wskazuje (ang. surowy) oznacza, że dane z matrycy są zapisane na karcie w surowej, nieskompresowanej postaci. Dzięki temu można na etapie postprodukcji korzystać z dużo większej ilości informacji.

Dla niektórych RAW to coś w rodzaju cyfrowego negatywu, odpowiednik klasycznego filmu. Ten nowoczesny „negatyw" może zostać poddany obróbce w „cyfrowej ciemni", której rolę pełni odpowiedni program graficzny.

Plik RAW zawiera dużo informacji, które można dostosować do swoich preferencji, bez szkody dla jakości zdjęcia. Ostrość, kontrast, balans bieli, a nawet ekspozycja są kluczowymi elementami, które można poprawić za pomocą komputera już po zrobieniu zdjęcia.

Czy to nie jest oszustwo? Czy te wszystkie operacje nie powinny być wykonane poprzez ustawienie odpowiednich parametrów i zrobienie dobrego zdjęcia?
Zwolennicy klasycznej fotografii mogą tak sądzić, jednak fotografia cyfrowa daje nam lepszą kontrolę nad wyglądem zdjęcia. Dzięki formatowi RAW można poprawić kolor, jasność, odkryć detale w cieniach, poprawić wiele parametrów, bez niszczenia fotografii. Skoro jest taka możliwość, fotograf powinien móc z niej skorzystać.
Nie chodzi tu o ratowanie kiepskich zdjęć, ale o uwydatnienie niektórych elementów zdjęcia, które uczynią je jeszcze lepszym.

Pierwsza przetworzona wersja pliku RAW. Poprawienie kontrastu i ekspozycji odsłoniło szczegóły w cieniach

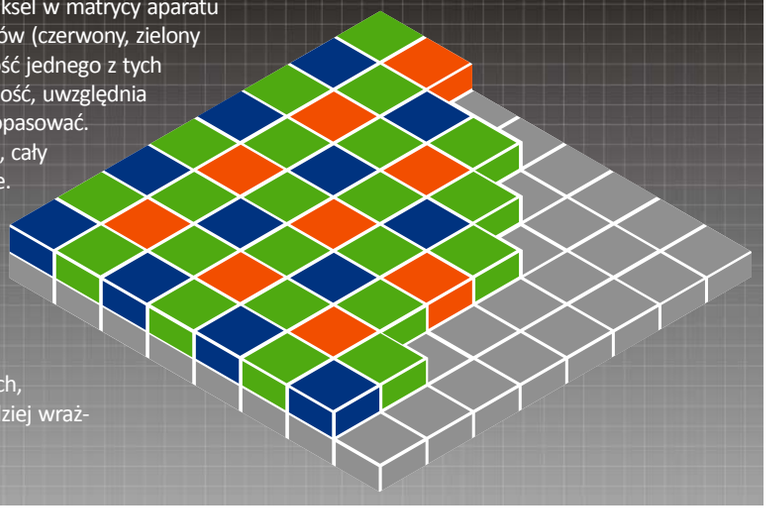

W drugiej wersji plik RAW jest trochę za ciemny, ale takie ustawienia wyciągają szczegóły w oknach

FOTOTEORIA
W jaki sposób matryca zapisuje kolor w JPEG i RAW

By kolor był widoczny, każdy piksel w matrycy aparatu ma jeden z trzech różnych filtrów (czerwony, zielony i niebieski). Każdy mierzy jasność jednego z tych trzech kolorów. Określając jasność, uwzględnia sąsiadów, by precyzyjnie się dopasować.

Jeżeli fotografujecie w JPEG, cały ten proces zachodzi w aparacie. Jeżeli robicie je w formacie RAW, nastąpi on dopiero w komputerze. Większość aparatów używa tablicy Bayer z filtrami barwnymi (jak ta na diagramie) z większą liczbą filtrów zielonych, ponieważ ludzkie oko jest bardziej wrażliwe na światło zielone.

TOPsztuczki...
UCZYMY SIĘ ŻARGONU

RAW
Format zapisu zdjęcia oferowany przez lustrzanki i wysokiej klasy aparaty cyfrowe. Informacje są zapisane w surowym stanie, przetwarzane dopiero na etapie postprodukcji na komputerze. Jako że zdjęcie nie jest do końca przetworzone, tak jak w JPEG, kontrast, ekspozycja, balans bieli oraz nasycenie kolorów mogą być modyfikowane na etapie edycji bez wpływu na jakość zdjęcia.

ACR
ACR oznacza Adobe Camera RAW. Nakładka w Photoshopie umożliwiająca edycję i pracę na plikach RAW.

DNG
DNG, czyli Negatyw Cyfrowy (Digital Negative): otwarty standard stworzony przez Adobe w nadziei wyeliminowania problemu z kompatybilnością plików RAW pochodzących z aparatów różnych producentów. Wszystkie pliki RAW mogą zostać zmienione w DNG za pomocą darmowego oprogramowania DNG Converter.

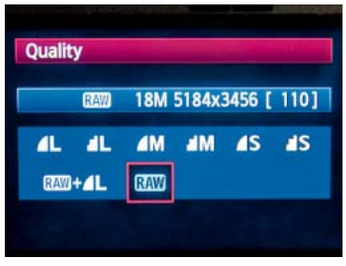
Co w takim razie wnosi plik RAW?
Ma zdecydowanie więcej informacji niż JPEG. Pliki JPEG mają 8-bitową głębię dla każdego z trzech podstawowych kolorów (czerwony, zielony niebieski) oferują wartości od 00000000 do 1111111. Dla tych, którzy nie znają się na kodzie binarnym, oznacza to, że JPEG ma 256 oddzielnych wartości (poziomów jasności) dla każdego kanału koloru. W szerszym pojęciu proponuje 16,7 mln kolorów na każdy piksel (256 x 256 x 256). Jednakże lustrzanka może wyróżnić zdecydowanie więcej kolorów...

O ile więcej?
Lustrzanki cyfrowe rejestrują obraz 12- lub 14-bitowy, oferujący ok. 4000 lub 16 000 poziomów jasności na kanał. Przekłada się to na zawrotną liczbę 68,7 miliarda różnych kolorów. Może to brzmieć niewiarygodnie, ale to zapisanie tych wszystkich danych w formacie RAW umożliwia dokonanie zmian, takich jak poprawa kontrastu, ekspozycji, balansu kolorów, bez niebezpieczeństwa powstania niechcianych efektów, takich jak np. posteryzacja. Wysokiej klasy programy do edycji mogą używać 16-bitowego przetwarzania danych, zapewniając utrzymanie wszystkich informacji w czasie całego procesu edycji.

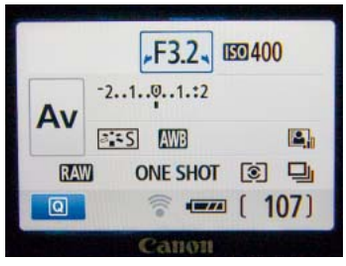
Czy wszystkie programy do edycji zdjęć mogą pracować na plikach RAW?
Większość oferuje ich obsługę, ale w ograniczonym stopniu. Wiele programów dostarczanych razem z aparatem umożliwia przetwarzanie pliku RAW, podobnie jak programy, takie jak: Serif PhotoPlus, Adobe Photoshop, Photoshop Elements, Corel PaintShop Pro.

Jednakże RAW nie jest standardowym formatem. Każdy producent ma swój system do odkodowywania informacji w nim zawartych. Dodatkowo, z każdym nowym aparatem wychodzą uaktualnienia systemu. Oznacza to, że programy do edycji powinny być ciągle uaktualniane, by móc obsługiwać RAW-y z nowych aparatów.

To brzmi jak szaleństwo!
Owszem, bywa to irytujące. Wprowadzenie aktualizacji programu może zająć trochę czasu, na domiar złego, są one dostępne tylko dla nowych wersji, np. Photoshopa

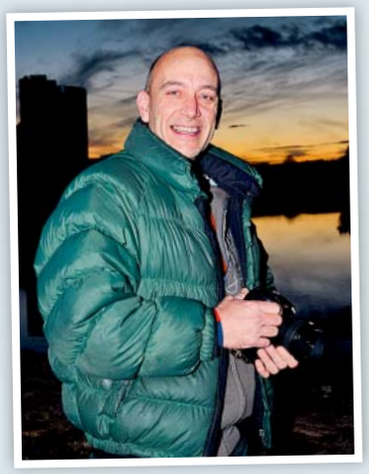

RAW to jedno z ustawień jakości w aparacie, alternatywa dla formatu JPEG

Na ekranie aparatu powinna wyświetlać się informacja, czy fotografujesz w formacie RAW, czy JPEG

FotoSztuczki

Nasz Czytelnik **Graham** uwielbia fotografię nocną, niestety jego zdjęciom fajerwerków zdecydowanie brakuje finezji. Czy Paulowi uda się przygotować Grahama na noworoczny spektakl ognia?

SPRAWCIE BY MOJE FAJERWERKI ROZBŁYSŁY

Uwielbiam fotografować wszystko, począwszy od krajobrazów, po portrety, ale najbardziej lubię robić zdjęcia obiektów, które wymagają długiego czasu naświetlania, np. smug światła. Chciałbym sfotografować fajerwerkowe show z okazji Sylwestra, ale nie wiem, jak komponować takie zdjęcia i jakich ustawień użyć. Powiedzcie mi co robić, by moje fotografie rozbłysły równie mocno jak noworoczne fajerwerki?

Graham Parker,
Chapmanslade

By zapewnić sobie najlepszy punkt widzenia i uniknąć tłumów, miejsce, z którego będziecie fotografować wypatrzcie sobie odpowiednio wcześniej

Dave Caudery

Teoria wielkiego wybuchu

Graham – gadżetomaniak, zafascynowany swoim Nikonem D80 jest zapalonym miłośnikiem fotografii krajobrazowej, ale interesuje się także fotografią nocną. Gdy spojrzycie na jego zdjęcia poniżej, zauważycie, że jeżeli chodzi o fotografowanie smug światła to nie potrzebuje specjalnie pomocy. Jednakże jego zdjęcia fajerwerków mogłyby być osadzone w jakimś kontekście, który nada zdjęciom sensu, przypisze do jakiegoś miejsca i konkretnego wydarzenia. Jak sam przyznaje, wie jakie parametry powinien ustawić, ale do końca nie wie dlaczego.

By pomóc mu wznieść się na wyższy poziom, umówiłem się z nim na spotkanie. Na miejsce naszych warsztatów wybraliśmy lokalizację znaną z dobrego sylwestrowego podniebnego show. Zobaczcie co z tego wyszło...

DIAGNOZA

Dodatkowe informacje

Graham jest sprawnym fotografem – potrzebuje tylko kilku wskazówek dotyczących kadrowania

Graham wie o co chodzi w fotografii smug światła, co udowadnia zdjęcie po prawej. Jeżeli chodzi o fajerwerki, to w jego zdjęciach brakuje przede wszystkim elementów otoczenia, które nadają zdjęciu sens i tworzą odpowiednią atmosferę. Zdjęcie fajerwerków technicznie jest ok, ale niczym się nie wyróżnia, jest mało oryginalne

Opinia eksperta

Graham ma wszystko, czego potrzebuje do robienia dobrych zdjęć fajerwerków: stabilny statyw Manfrotto, obiektyw Nikon 18–70 mm f/3,5-4,5; zaawansowanego pilota do zdalnego odpalania migawki.

Ma rację fotografując w formacie RAW; jakiekolwiek operacje w Photoshopie na nocnych zdjęciach, mogą potęgować szum, a format RAW jest pod tym względem zdecydowanie prostszy w edycji niż JPEG.

Graham ma rację utrzymując ISO na jak najniższym poziomie wie też do czego służy tryb Bulb (pozwala decydować, kiedy rozpocząć i kiedy skończyć naświetlanie).

Jedyną rzeczą, jakiej nie bierze pod uwagę to histogram, który jest zazwyczaj bardzo pomocny przy ustawianiu ekspozycji, dlatego tym problemem zajmiemy się w pierwszej kolejności...

Ed Godden (Future)

CZEGO POTRZEBUJECIE
Photoshopa Elements 8, Photoshopa CS lub wyższego

CZEGO SIĘ NAUCZYCIE
Jak używać warstw, masek i gradientu w celu usunięcia przepaleń na niebie

TO ZAJMUJE TYLKO
15 minut

KROK PO KROKU

Naprawiamy przepalone niebo

Zobaczcie, jak za pomocą warstw, masek i gradientu poprawić niedoskonałe krajobrazy

W fotografii krajobrazowej, o ile w przypadku wschodu i zachodu słońca można wykorzystać feerię barw, jaką mieni się niebo, w samo południe wydobycie jego głębi często wydaje się niemożliwe. Miękkie obłoki i mocny błękit często tracą nasycenie przytłumione przez mocne promienie słońca. Duży kontrast sceny w wielu przypadkach doprowadza też do przepalenia nieba. Fotografowanie w południe ma jednak swoje zalety. Nie trzeba zrywać się z łóżka przed świtem i martwić, że na zrobienie zdjęcia mamy tylko kilka minut, tak jak w przypadku wschodu i zachodu słońca.

UKRYTE WYZWANIE

Niestety jak już wcześniej wspomnieliśmy, fotografowanie w pełnym słońcu przysparza pewnych problemów natury technicznej, szczególnie gdy sytuacja wymaga robienia zdjęć pod słońce. W takim wypadku istnieje ryzyko pojawienia się na niebie przepaleń i nierównego oświetlenia (jak na zdjęciu powyżej), gdzie głęboki błękit, zbliżając się do słońca, szybko blaknie, stając się w rogu zdjęcia białą plamą. Najlepiej byłoby zmienić pozycję, by słońce było za plecami, niestety nie zawsze jest to możliwe. Tak to już bywa, że najlepsza pozycja, jeżeli chodzi o oświetlenie, nie pokrywa się z tą, jaką musimy przyjąć, by zrealizować nasz fotograficzny plan.

Jeżeli Wasze zdjęcie krajobrazowe zostało popsute przez przepalenie lub efekt flary, nie panikujcie. Można je odratować w Photoshopie. Zobaczcie sami...

Digital Camera SZUKAJ NA PŁYCIE

Zaznaczamy nieba

1 Otwieramy plik landscape_before.jpg. Słońce przy krawędzi kadru spowodowało powstanie przepaleń. By rozpocząć pracę, wybieramy narzędzie *Szybkiej selekcji* i przejeżdżamy kursorem po niebie. Klikamy w górnym menu opcję *Popraw krawędzie*.

Przyciemniamy kolor

2 W opcji *Popraw krawędzie* ustawiamy *Wygładzenie* na 0, *Wtapianie* na 2 i *Rozszerzenie* na 3. Idziemy do *Warstwa>NowaWarstwaDopasowania>Poziomy* i ustawiamy 3 suwaki odpowiednio 50, 1,00, 255, by przyciemnić błękity na niebie. Wybieramy *Kroplomierz* i klikamy w błękitne obszary nieba.

Digital Camera EKSPERT RADZI

„Wykorzystanie gradientu stworzonego przez próbkowanie oryginalnego nieba jest świetną drogą do pomieszania obu warstw. Nakładanie gradientu powinno się zacząć i zakończyć w miejscach, z których brało się próbki".

Ali Jennings, redaktor

Tworzymy gradient

3 Klikamy strzałkę przy ikonie zmiany kolorów, by zmienić kolor tła. Klikamy na niebieskawe obszary nieba. Trzymamy Ctrl i klikamy na maskę warstwy *Poziomy*, by zdezaktywować niebo. Wybieramy narzędzie *Gradient*. Przytrzymując Shift, przesuwamy kursorem od linii horyzontu aż po samo niebo.

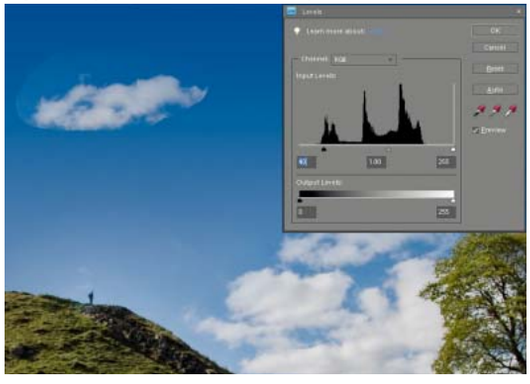
Odsłaniamy chmury

4 Idziemy do *Poziomy>NowaWarstwaDopasowania>Poziomy*. Przesuwamy warstwę *Poziomy* poniżej warstwy z niebem. Przytrzymując Alt, ustawiamy kursor pomiędzy warstwami, aż zmieni się jego kształt, wciskamy lewy przycisk myszki. To przyłącza *Warstwę dopasowania* do warstwy ze zdjęciem. Wybieramy czarny miękki pędzel, *Krycie* 20%, *Rozmiar* 700 px.

Tworzymy chmury

5 Używamy pędzla, by odsłonić chmury po prawej. Wybieramy górną warstwę nieba, przytrzymujemy Shift i klikamy na górną warstwę, by połączyć warstwy. Przytrzymujemy Shift+Ctrl+Alt+E, by spłaszczyć warstwy w jedną. Następnie za pomocą *Lassa* wybieramy chmurę, która znajduje się u góry na lewo od drzewa.

Dopasowujemy niebo

6 W tej samej warstwie idziemy do *Edycja>Kopia*, następnie *Edycja>Wklej,* by skopiować kolejną chmurę. Do przeniesienia chmury użyjcie narzędzia *Przesunięcia*. Przed mieszaniem warstw idziemy do *Nasycenie>DostosujŚwiatła>Poziomy* i podnosimy wartość cieni do 40, by idealnie pasowały do nieba.

Żargon
Winieta

Efekt winiety pojawia się zazwyczaj na zdjęciach robionych za pomocą obiektywu szerokokątnego, objawia się jako lekkie zaciemnienie przy krawędziach i w rogach zdjęcia. Jest to efekt uznawany za wadę optyczną obiektywu, ale często nakładany jest w celu nadania zdjęciu atmosfery.

Łukasz Trzciński

Dolina Vaser, Maramures, Rumunia. 1999
Kolej parowa. Od czerwca 1987 roku realizowano w Rumunii politykę systematyzacji wsi. Zakładała ona, że zlikwidowanych zostanie sześć tysięcy spośród trzynastu tysięcy wsi, kryteria wyboru były czysto ideologiczne. Mieszkańców zamierzano przenieść do bloków. Jednak najbiedniejszy i jednocześnie najbardziej tradycyjny rejon kraju Maramures przetrwał niemal w nietkniętej postaci. Wprawdzie transformacja ekonomiczna przyśpieszyła tu tempo życia, jednak domy nadal buduje sie dzięki pomocy sąsiadów, na polach stoją stogi siana, a śluby bywają pretekstem do biesiady dla całej wsi. Funkcjonuje tam nawet kolej parowa

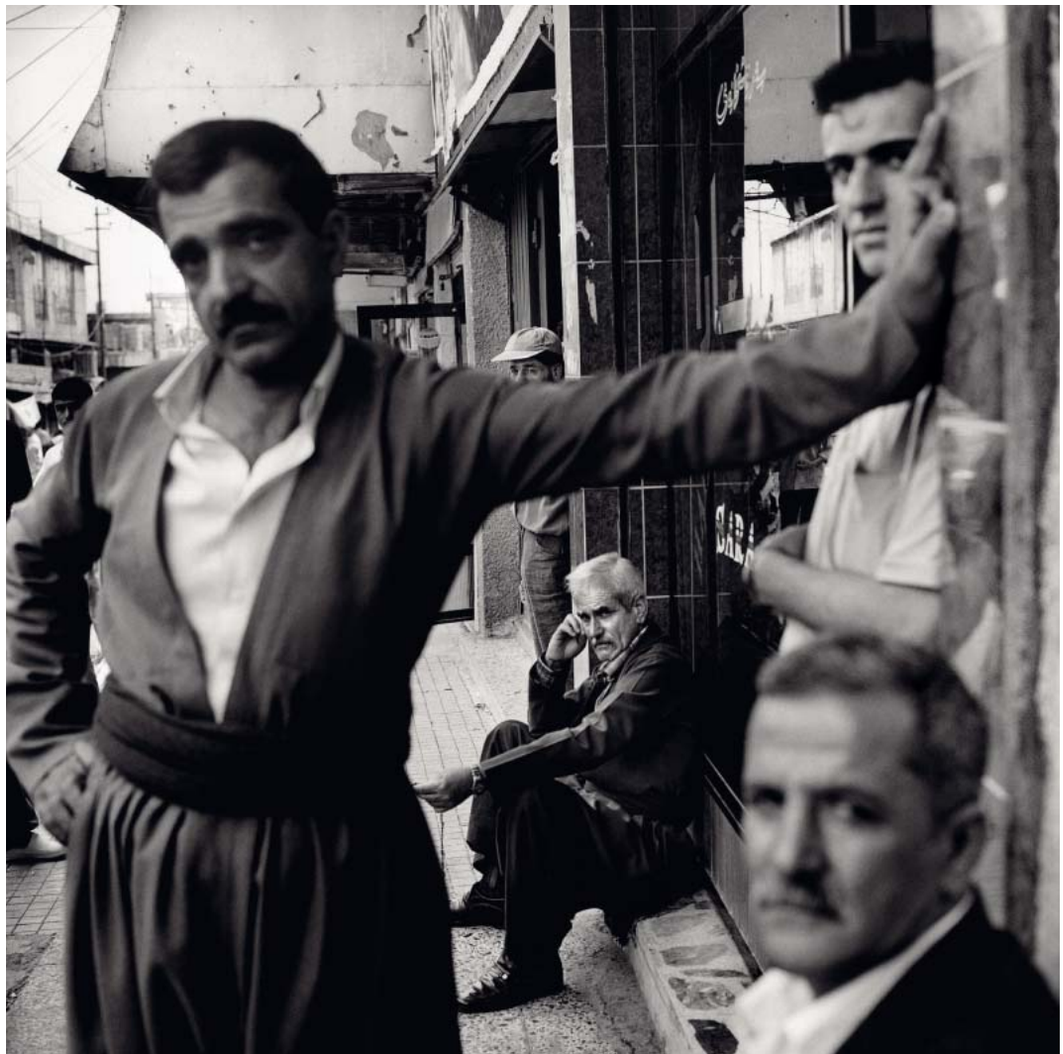
„Gwarantujemy autorom maksymalną swobodę wypowiedzi. Nie szukamy zlecenia, tylko sami proponujemy gotowe projekty” – mówi Magdalenie Rudzkiej Łukasz Trzciński, fotograf, artysta i dokumentalista. Współtwórca kolektywu fotografów którzy postawili na niezależność.

DCP: Na początek nasze „rutynowe” pytanie: jak wyglądała tzw. „rewolucja cyfrowa” w Twoim przypadku? Co się zmieniło w Twojej pracy – jeżeli w ogóle coś się zmieniło?
Ł.T.: Pamiętam zakup pierwszej cyfry dla redakcji *Rzeczpospolitej* – 10 lat temu w wielkim pudle, z fakturą na 100 tys złotych przyszła wielka lustrzanka Canona z zabójczą jak na te czasy rozdzielczością 3 mln pikseli i gigantyczną przystawką Kodaka, która ten ogrom danych przetwarzała. Dziś używam Nikona D3. To nowoczesny aparat cyfrowy, któremu brakuje chyba tylko wodotrysku. Jednak równie chętnie pracuję na analogach, np. na dwuobiektywowym Rolleiflekssie, który ma 30 lat i jest na korbkę. Na pewno nie jest tak, że programowo cyfry unikam. Sięgam po sprzęt adekwatny do konkretnej sytuacji.

DCP: Czy w takim razie sprzęt ma znaczenie w Twojej pracy? Czy raczej starasz się po prostu oddać swoje pomysły różnymi technikami?
Ł.T.: Technika jest raczej drugorzędna. Poza tym nie ma sprzętu idealnego, który może służyć do wszystkiego, tak jak nie ma w fotografii jednego języka, którym można opowiadać o wszystkim. Trzeba go dostosować do tematu i przestrzeni w której się poruszamy. Aparat powinien odpowiadać naszym potrzebom w konkretnym momencie, czasem może to być kamera otworkowa, a czasem najnowocześniejsza cyfrówka. Myślę jednocześnie, że łączenie wątków i udawanie, że np. cyfrówka jest kamerą otworkową, to jest zabijanie ducha tego pierwotnego, niedoskonałego aparatu.

DCP: Agencja Visavis.pl, której jesteś współzałożycielem działa na wielu płaszczyznach – szukacie nowych przestrzeni prezentacji fotografii i nowych form dotarcia do odbiorcy. Reprezentujecie dość nowatorskie podejście do rynku. Dlaczego poszliście tą drogą?
Ł.T.: Nałożyły się dwa powody. Gdy zakładaliśmy agencję, sytuacja na tym zwykłym, „starym” rynku była bardzo trudna. Było, i nadal ciężko jest opublikować poważny materiał. Ten rynek być może się skończył, na razie wciąż żadna z redakcji nie jest w stanie pokryć kosztów produkcji z honorarium za publikację materiału. Poza tym redakcje zawsze silniej lub słabiej narzucają swoją wizję, swój sposób interpretacji tematu, próbują zbudować od początku historię już opowiedzianą przez fotografa. Tworzyło to na tyle duży dyskomfort, że postanowiliśmy zadbać o naszą autonomię i założyliśmy kolektyw fotografów. Dobrymi polami komunikacji są dla nas wystawy outdoorowe, od których zaczęliśmy

Poniżej
Region As-Sulejmanija na północy Iraku. 2003 Kurdyjski Okręg Autonomiczny

PROfil

Fotograf. Współzałożyciel Kolektywu Fotografów Visavis.pl i Fundacji Imago Mundi. Współorganizator festiwalu Miesiąc Fotografii w Krakowie. Pracował w ponad czterdziestu krajach, w tym w Afganistanie, Iraku, Indonezji, Rosji i na Bliskim Wschodzie. Od kilku lat zainteresowany jest przede wszystkim Europą Środkowo-Wschodnią. Laureat prestiżowego konkursu fotografii reportażowej Pictures of The Year International. Wielokrotnie nagradzany w Konkursie Polskiej Fotografii Prasowej (w tym dwa razy Zdjęcie Roku – 1999 i 2002). Stypendysta Instytutu Adama Mickiewicza w programie dla młodych twórców – Młoda Polska oraz autor licznych wystaw w Polsce i za granicą. Więcej informacji na: www.lukasztrzcinski.com

Magazyn Digital Camera jest dostępny między innymi w następujących krajach:

AUSTRALIA	ISLANDIA	HOLANDIA	INDONEZJA	PORTUGALIA	TAJLANDIA
CHINY	JAPONIA	NIEMCY	WŁOCHY	ROSJA	TURCJA
CHORWACJA	FINLANDIA	NORWEGIA	MALEZJA	SŁOWENIA	UKRAINA
CZECHY	KANADA	NOWA ZELANDIA	POLSKA	HISZPANIA	USA
ESTONIA	ŁOTWA	GRECJA	REPUBLIKA POŁUDNIOWEJ AFRYKI	SZWECJA	ZJEDNOCZONE EMIRATY ARABSKIE

Digital Camera edycja polska:

Strona www: http://www.digitalcamerapolska.pl

REDAKCJA:
Redaktor naczelny
Maciej Zieliński
e-mail: maciej.zielinski@digitalcamerapolska.pl

Redaktor prowadząca
Monika Świątek
e-mail: monika.swiatek@digitalcamerapolska.pl

Stali współpracownicy
Magdalena Rudzka
Rafał Gasiński
Szymon Narożniak

Kontakt do redakcji
e-mail: redakcja@digitalcamerapolska.pl
tel. (22) 257 84 45

Skład
Dorota Zieniewicz

REKLAMA:
Szef działu
Marta Zaczek
e-mail: marta.zaczek@avt.pl
tel. (22) 257 84 76, fax (22) 257 84 32

Specjalista ds. marketingu i reklamy
Roksana Ziółkowska
e-mail: roksana.ziolkowska@avt.pl
tel. (22) 257 84 05, fax (22) 257 84 32

PRENUMERATA:
tel. (22) 257 84 22
fax (22) 257 84 00
e-mail: prenumerata@avt.pl

Miesięcznik Digital Camera Polska wydawany jest przez **Wydawnictwo AVT**:
AVT-Korporacja Sp. z o.o.
ul. Leszczynowa 11, 03-197 Warszawa

Artykuły w tym wydaniu są tłumaczone i reprodukowane z miesięcznika Digital Camera
Tytuły prawne należą do Future Publishing Limited, grupy Future plc, UK 2009.
Wykorzystano na licencji. Wszystkie prawa zastrzeżone.
Wszystkie ceny podane w magazynie Digital Camera, o ile nie zostały uzyskane od polskiego dystrybutora, są cenami uśrednionymi, zebranymi z ofert uznanych sklepów, w tym internetowych, na terenie Polski (w przypadku braku ofert polskich, są to ceny przeliczone z cen brytyjskich).

Future MEDIA WITH PASSION jest znakiem towarowym Future Publishing Limited, należącym do grupy Future plc.
Wykorzystano na licencji.

Więcej informacji dotyczących tego i innych tytułów wydawanych przez grupę Future plc, zamieszczono na stronie http://www.futureplc.com.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść reklam i ogłoszeń zamieszczonych w numerze.

Foto Porady

W których eksperci radzą, jak doskonalić warsztat fotograficzny

NASI EKSPERCI

Geoff Harris, redaktor
Testowanie aparatów od dekady nauczyło go, co może być nie tak i jak to naprawić

Ben Brain, redaktor
Członek RPS i zawodowy portrecista, Ben jest specjalistą od kreatywnych sztuczek

Paul Grogan, redaktor techniczny
Paul jest sportowym zapaleńcem, który trafił do nas z siostrzanego pisma *PhotoPlus*

Ali Jennings, redaktor
Ali jest specjalistą od wszystkiego, co ma związek z Photoshopem i fotoedycją

W ciągłym trybie autofocusa warto korzystać z trybu multifocus, który będzie śledził obiekt i przeskakiwał pomiędzy punktami AF w zależności od położenia śledzonego obiektu

USTAWIENIA APARATU

ŚLEDZIMY AKCJĘ

? Mam problemy z utrzymaniem ostrości na szybko poruszających się obiektach. Używam ciągłego trybu autofocusa, ale nic to nie daje. Czy robię coś źle? **Joe Bampton**

Paul odpowiada

Nowoczesne lustrzanki i obiektywy powinny dobrze sobie radzić ze śledzeniem poruszających się obiektów. Wyjątkiem mogą być sytuacje, gdy obiekt bardzo szybko porusza się w naszym kierunku lub szybko się oddala, wtedy AF czasami za nim po prostu nie nadąża.

Problemy pojawiają się też, gdy śledzony obiekt jest bardzo mały lub porusza się w sposób niemożliwy do przewidzenia. Jeśli do tego używacie pojedynczego punktu AF, możecie być pewni, że w trakcie panoramowania obiekt ucieknie od punktu AF, a ten zdezorientowany zgubi ostrość.

Najlepszym wyjściem w takiej sytuacji jest ustawienie oprócz trybu śledzenia, wielopunktowego autofocusa. Gdy używamy funkcji AI Servo (ciągły AF) w lustrzankach Canona, centralny punkt AF stara się śledzić obiekt, jednak gdy ucieka mu z celownika, jego funkcje przejmują punkty boczne.

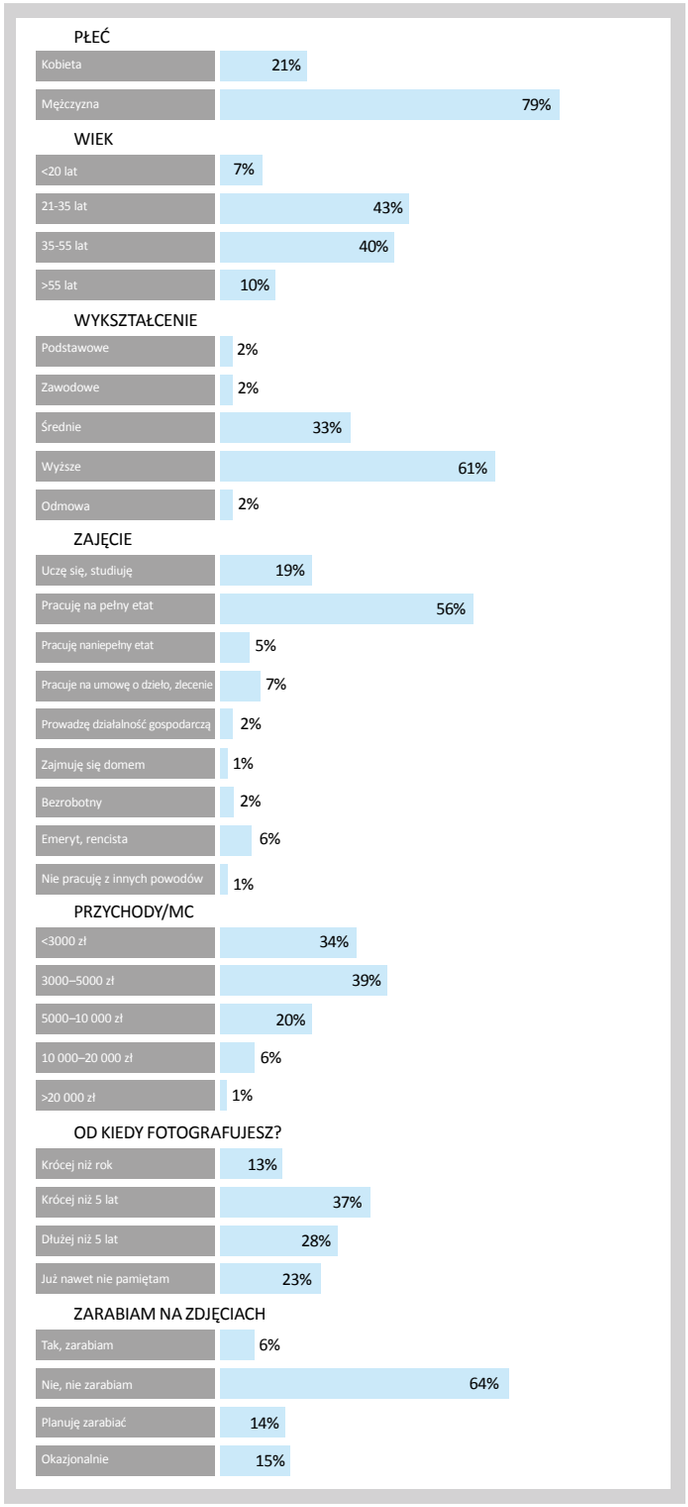
Funkcja śledzenia 3D, w którą wyposażone są aparaty Nikona (D90, D300s), ma dynamiczny obszar AF, który świetnie się sprawdza, blokując ostrość za pomocą wielu punktów AF. D300s ma aż 51 punktów zaprojektowanych specjalnie z myślą o śledzeniu obiektów przemieszczających się w sposób nieprzewidywalny.

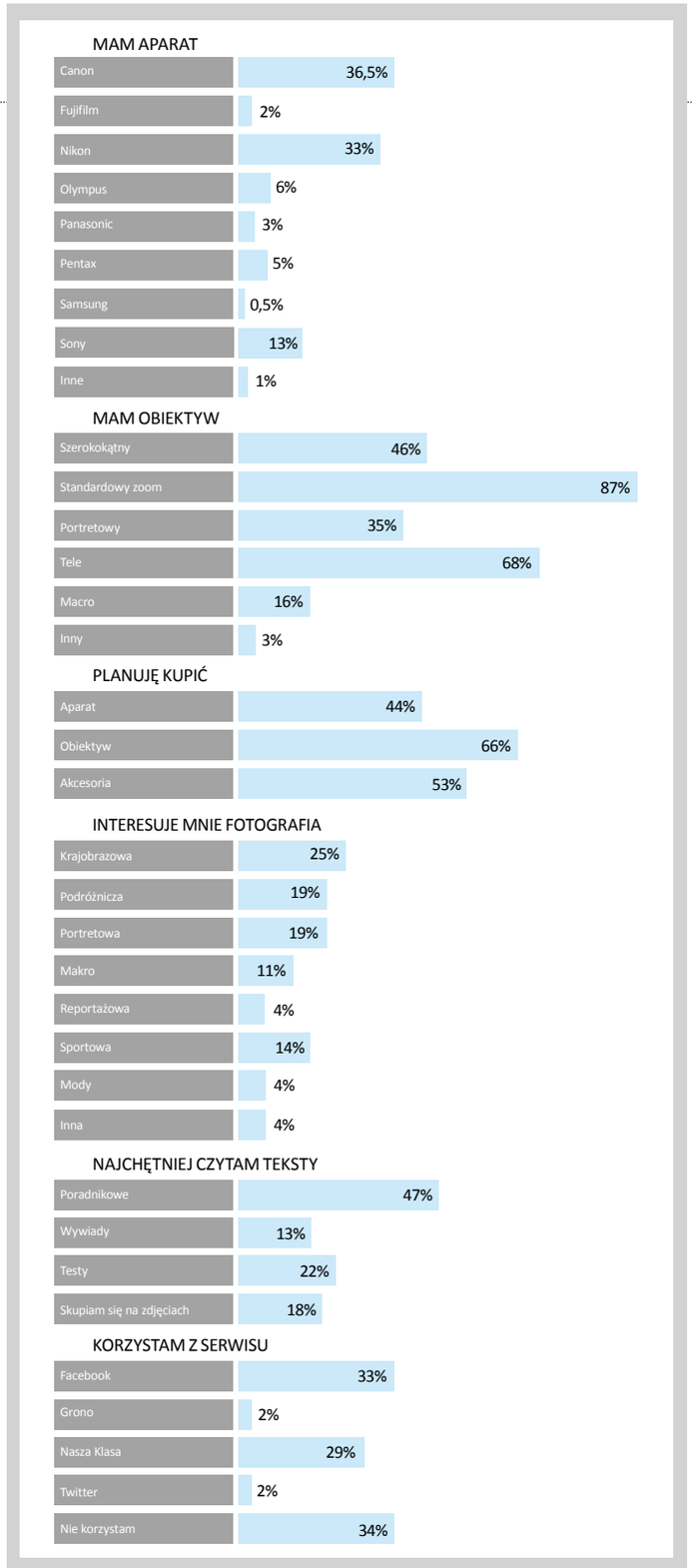
ANKIETA...

PRAWDĘ CI POWIE

W drugim, listopadowym wydaniu DCP opublikowaliśmy profil Czytelnika opracowany na podstawie pierwszych pięciuset nadesłanych przez Was ankiet. Tym razem prezentujemy wyniki bardziej wiarygodne, bo oparte na zdecydowanie większej próbie, ponad półtora tysiąca Czytelników Digital Camera Polska. Dziękujemy za to, że tak licznie odpowiedzieliście na naszą prośbę. Teraz, gdy wiemy już kim jesteście, możemy lepiej dopasować czasopismo do Waszych potrzeb.

Wykresy prezentują tak zwany profil Czytelników

PODSUMOWANIE

Tak jak przewidywaliśmy, większa liczba ankiet uściśliła wyniki, ale diametralnie ich nie zmieniła. Liczby nadal pozwalają nam sądzić, że Czytelnicy Digital Camera Polska to przede wszystkim mężczyźni (choć udział kobiet wzrósł zauważalnie), dobrze zarabiający, aktywni zawodowo, wykształceni mieszkańcy małych miejscowości i dużych miast w wieku od 21 do 55 lat (tym razem wyniki rozkładają się równo na cały, dość szeroki przedział wiekowy).

To przeważnie hobbiści. Rzadko zarabiają na zdjęciach, robią je głównie dla przyjemności, bez względu na to czy fotografią zajmują się od roku czy też od dekady. Interesuje ich przede wszystkim fotografia krajobrazowa, portretowa i makro, co widać również w stosowanym sprzęcie. Oprócz standardowego, uniwersalnego zooma, najczęściej kupują obiektywy szerokokątne, długie tele i portretowe stałki. Używają lustrzanek wiodących marek, w najbliższym czasie planują kupić przede wszystkim nowe obiektywy i akcesoria, ale myślą również o zmianie korpusu.

Z serwisów społecznościowych korzysta głównie młodsza część Czytelników, ale nie jest to regułą. Najpopularniejszy okazuje się Facebook, czego najlepszym dowodem jest już niemal 1,5 tys. Fanów na naszym profilu (www.facebook.com/digitalcamerapolska).

Czytelników spytaliśmy również o to, czego oczekują po nowym czasopiśmie fotograficznym. I tym razem większość odpowiedzi utrzymana była w podobnym tonie i poniekąd pokrywa się z odpowiedziami udzielonymi na przedostatnie pytanie ankiety. Najważniejsze dla Was są teksty poradnikowe i wiarygodne testy, dużą wagę przywiązujecie również do jakości publikowanych zdjęć i zawartości płyty CD/DVD.

Wyniki ankiety utwierdzają nas tylko w przekonaniu, że pod względem formuły i proporcji proponowanych treści, Digital Camera Polska jest czasopismem idealnie dopasowanym do potrzeb ambitnego fotoamatora.

STREFA SPRZĘTU

Nowy sprzęt › Testy ekspertów › Porady zakupowe

100 Wiarygodne testy
Sprawdźcie dlaczego nasze testy są uważane za bardzo rygorystyczne i na jakiej zasadzie je przeprowadzamy

102 Canon 60D
Duża rozdzielczość 18-mln pikseli, filmy Full HD, lekki korpus i obracany ekran LCD. Testujemy nową lustrzankę Canona

108 Adobe Lightroom 3
Recenzja najnowszej wersji programu

110 Foto News
Wydarzenia i premiery minionego miesiąca

113 Mini test
Czy głowica statywu ma wpływ na jakość pracy? Testujemy profesjonalną głowicę Vanguard

112 Obiektywy macro
W teście grupowym obiektywów porównujemy osiem szkieł do zdjęć makro

124 Rynek lustrzanek – przewodnik
Znajdziecie tutaj listę lustrzanek Dostępnych na naszym rynku. Być może nasze zestawienie pomoże Wam w podjęciu ostatecznej decyzji przed zakupem nowego sprzętu

Najświeższe wiadomości sprzętowe możecie znaleźć również na www.digitalcamerapolska.pl

> SPECYFIKACJA

Matryca	22,3 x 14,9 mm (APS-C), CMOS, 18 mln efektywnych pikseli
Mnożnik ogniskowej	1.6x
Pamięć	SD/SDHC/SDXC
Wizjer	Pentapryzmatyczny
Filmy wideo	1920 x 1080 pikseli (Full HD), 30, 25, 20 kl./s 1280 x 720 pikseli i 640 x 480 pikseli przy 60 i 50 kl./s
Czułość ISO	100–6400 (z możliwością rozszerzenia do 12 800)
Punkty AF	9 (wszystkie krzyżowe)
Tryb seryjny	5,3 kl./s
Ekran LCD	3", 1 040 000 mln punktów
Migawka	1/8000–30 s, Bulb
Waga	675 g (korpus)
Wymiary	144,5 x 105,8 x 78,6 mm
Zasilanie	Akumulator LP-E6

LUSTRZANKA Canon EOS 60D > 4699 zł > www.canon.pl

Gwiazda ekranu

Duża rozdzielczość 18-mln pikseli, filmy Full HD, lekki korpus i obracany ekran LCD. Czy czegoś mu brakuje? Przekonajmy się...

Przy najnowszych modelach EOS 7D i 550D, wysłużona „pięćdziesiątka" wygląda raczej jak supermodelka w zeszłorocznej kreacji. Całkiem niezła, ale czegoś jej brakuje. Przez długi czas 50D było topową, półprofesjonalną lustrzanką APS-C Canona, ale tego miana pozbawił go we wrześniu 2009 roku Canon 7D. Gdy kilka miesięcy później pojawiła się najbardziej zaawansowana amatorska lustrzanka tego producenta, czyli EOS 550D, wydawało się, że dni 50D są już policzone.

Pojawienie się następcy nie było więc dla nikogo większym zaskoczeniem, trudniej było jednak spekulować co do specyfikacji nowej lustrzanki. Gdy okazało się, że mamy do czynienia z tą samą co w EOS 550D, 18-milionową matrycą CMOS (ale z filtrem dolnoprzepustowym z 7D), miłym zaskoczeniem była innowacja w postaci obrotowego ekranu. Na przegubie umieszczono zapożyczony z 550D, 3-calowy ekran o tych samych proporcjach co matryca (3:2) i bardzo dużej rozdzielczości 1 040 000 punktów. Canon co prawda wprowadził też możliwość edycji plików RAW z poziomu aparatu, ale większość fotografujących pozostanie pewnie przy obróbce komputerowej.

BUDOWA I ERGONOMIA

Zastąpienie magnezowego szkieletu znanego z serii dwucyfrowej nowym, wykonanym z aluminium i żywicy poliwęglanowej wywołało na forach żywą dyskusję. Dla jednych ważniejsza jest odporność mechaniczna, inni doceniają mniejszą wagę korpusu. Naszym zdaniem aparat wykonany jest bardzo solidnie. Bardzo dobrze leży w ręce, trzymamy go mocno i stabilnie. Stylistycznie, 60D nie różni się znacznie od poprzedników, wyróżnia go jedynie obrotowy ekran oraz brak typowego dla tej serii, małego joysticka, umieszczonego pod kciukiem i służącego przede wszystkim do szybkiej zmiany punktu AF. Zastąpiło go wielofunkcyjne pokrętło, składające się teraz z dwóch pierścieni otaczających przycisk OK.

Wewnętrzny pierścień to przycisk kierunkowy, który przejął zadania joysticka. Początkowo nowe rozwiązanie może irytować osoby przyzwyczajone do poprzedniej systematyki Canona

Ostrość
Odchylany ekran z możliwością powiększenia (do 10x) to duża wygoda. Mimo bardzo małej głębi, ręczne ustawienie ostrości nie było żadnym problemem.

Kolory
Zastosowanie profilu Krajobrazy dało nam głęboki, nasycony kolor niebieski, zachowując jednocześnie ciepłe barwy pasków.

Szczegóły
Zdjęcie zrobiliśmy przy ISO 2500. Musicie przyznać, że szum jest praktycznie niezauważalny. EOS 60D bardzo dobrze reprodukuje też detale.

W PRAKTYCE

NASZ NAJLEPSZY „STRZAŁ”

Czyli kilka słów o tym, co najbardziej lubimy w zdjęciach zrobionych Canonem EOS 60D

„Przesiadka” Dlaczego warto?

Canon EOS 50D, przy wysokim ISO, ma spore problemy z zaszumieniem zdjęć. Zdjęcia z 60D będą wyglądały zdecydowanie lepiej, mimo większej rozdzielczości. Nowy model wypada gorzej, gdy spojrzymy na tryb seryjny (1 kl. mniej w serii), ale to niewielka cena, gdy otrzymujemy filmy Full HD, lepszą jakość obrazu, obracany ekran LCD i edycję plików RAW.

Zakres ISO O co chodzi?

Większość lustrzanek dysponuje zakresem natywnych wartości ISO, które powinny być użyteczne w różnych warunkach. Czułość matrycy można dodatkowo zwiększać, ale zazwyczaj odbywa się to już wyraźnie kosztem jakości zdjęć.

Foto news

Czyli przegląd rynkowych nowości

Nieruchome lustro to ciągłe i precyzyjne ustawianie ostrości. Niestety kosztem optycznego wizjera

TIME

SONY A55 NAGRODZONA!

Zdaniem redaktorów opiniotwórczego *Time'a*, technologia półprzepuszczalnego lustra zastosowana w aparacie Sony A55 to jedna z najciekawszych innowacji mijającego roku

Lustrzanka Sony znalazła się na liście 50 najbardziej innowacyjnych produktów roku 2010. I nic dziwnego, bo choć od lat szukano sposobu na obejście problemu kiepskiego ostrzenia w trybie Live View, to nikt nie zdecydował się wcześniej na unieruchomienie półprzepuszczalnego lustra. Umożliwia to nie tylko korzystanie z detekcji fazy podczas nastawiania ostrości (także podczas filmowania w HD!), po raz pierwszy zniknęła też fizyczna przeszkoda ograniczająca liczbę klatek rejestrowanych w trybie zdjęć seryjnych. Skoro lustro już nie „klapie" przy każdym zdjęciu, wykonanie 10 zdjęć w sekundę (jak w A55) przestało być problemem. Jak to działa? Nieruchome lustro przepuszcza część światła (ok. 70%), kierując je na matrycę, a część (ok. 30%) odbija się od lustra i trafia na sensory AF. Co prawda tracimy ok. 1/3 EV światła, ale dzięki takiemu rozwiązaniu możliwa jest ciągła korekta ostrości. Największym minusem będzie dla niektórych brak wizjera optycznego (zastąpiono go cyfrowym), ale bez komory pryzmatu i ruchomych elementów aparat jest znacznie mniejszy i bardziej zwarty.

LUSTRZANKA Sony A55 > www.sony.pl

OBIEKTYW www.fototechnika.pl

Tamron 18–270 mm F/3,5–6,3 Di II VC PZD

Małe gabaryty, potężny zakres. Jak zapewnia producent, najnowszy Tamron to najlżejszy i najmniejszy 15x travel zoom z silnikiem ultradźwiękowym AF Piezo

Ten uniwersalny, „spacerowy" zoom, dedykowany jest dla aparatów z matrycą formatu APS-C. W konstrukcji zastosowano nowo opracowany ultradźwiękowy motor Piezo, który ma zapewniać cichą, precyzyjną oraz szybką pracę układu autofocus. Technologia stabilizacji obrazu (VC) została przekonstruowana tak, by obiektyw zachował bardziej kompaktowe wymiary. Maksymalne powiększenie wynosi 1:3,8, a minimalna odległości ostrzenia to 49 cm. W pierwszej kolejności (pod koniec grudnia) do sprzedaży trafi wersja z mocowaniem bagnetowym Canon i Nikon.

Najnowszy Tamron to dobra propozycja dla każdego podróżnika

PLECAK Vanguard Skyborne 51 > 1299 zł > www.sigma-sklep.pl

Boczna klapa daje szybki dostęp do aparatu

Vanguard Skyborne 51

To pojemny i niezwykle solidny plecak dla aktywnych i wymagających fotografów

Plecak wykonano z wytrzymałych materiałów i wyposażono w komory powietrzne umiejscowione w kluczowych miejscach. Pozwalają doskonale chronić przenoszony sprzęt, przy zachowaniu niewielkiej wagi. Plecak ma szerokie, ergonomiczne i łatwo regulowane paski. Bezpiecznie mieści laptopa, a statyw można przyczepić do specjalnych zaczepów. Do plecaka można dostać się zarówno z góry jak i z dołu. Plecak wyposażony jest w impregnowany pokrowiec przeciwdeszczowy oraz dołączaną torbę na 15" laptopa. Wymiary zewnętrzne (dł x szer x wys): 37 x 36 x 56 cm. Waga: 2750 g.

APLIKACJA www.fotoserwispap.pl

Zdjęcia roku w obiektywie fotoreporterów PAP

Bezpłatna aplikacja prezentująca najlepsze zdjęcia fotoreporterów

Aplikacja będzie obsługiwana przez wszystkie mobilne systemy operacyjne. Mogą ja pobrać zarówno użytkownicy iPada oraz iPhone'a, jak i właściciele urządzeń pracujących pod systemami Symbian czy Android. Aplikacja to forma prezentacji – w oszczędnej i eleganckiej oprawie prezentowane są najciekawsze i najlepsze reporterskie zdjęcia dokumentujące najważniejsze wydarzenia roku. Każde zdjęcie opatrzone jest opisem, przybliżającym nam okoliczności wykonania zdjęcia. Aplikacje można pobrać za darmo ze sklepu dedykowanego dla danego systemu.

Aplikację stworzono przede wszystkim z myślą o iPadzie

Pilot Hahnel

Bezprzewodowy pilot Inspire Live-View pozwala na bezprzewodowe sterowanie lustrzanką, z podglądem na 3,5-calowym wyświetlaczu LCD. Umożliwia wykonanie zdjęcia z 60 metrów, oferuje też funkcję jednoczesnej kontroli czterech różnych aparatów, co przyda się zwłaszcza w fotografii studyjnej i sportowej. Sugerowana cena urządzenia to 999 zł, www.kconsult.pl

Szelki Double Strap

Za ich pomocą można zawiesić dodatkowy aparat albo obiektyw. Ciężar sprzętu rozłożony zostanie równomiernie, co znacząco poprawi komfort poruszania się. Szelki Double Strap wyposażone są w kieszeń na dodatkowe karty pamięci, która zapinana jest na zamek błyskawiczny.
Cena: 110 zł, www.foto-tip.pl

Olympus M.Zuiko Digital 14–42 mm II 1:3,5–5,6

Nowy podstawowy obiektyw dla systemu Micro 4/3 to przede wszystkim odchudzona względem poprzednika konstrukcja, zarówno mniejsza (56,5 × 50 mm), jak i lżejsza (112 g). Kluczem było uproszczenie układu optycznego, który składa się teraz z 8 soczewek ułożonych w 7 grupach (w tym trzy elementy asferyczne). www.olympus.pl

Bliskie spotkania...

STRFA SPRZĘTU TEST GRUPOWY

Przygotujcie się na mocne zbliżenie. Praca z obiektywem macro otwiera bramy do zupełnie innego świata, bo jak mówią, diabeł tkwi w szczegółach...

Photography: David Caudrey

Symbol Macro można spotkać w nazwie wielu obiektywów, zarówno zoomów, jak i stałoogniskowych. Niestety w większości przypadków niewiele mają one wspólnego z obiektywami o konstrukcji macro i mogą się co najwyżej pochwalić niewielką minimalną odległością ostrzenia. Prawdziwe obiektywy macro odwzorowują fotografowany obiekt, przy maksymalnym zbliżeniu, w skali 1 do 1. Wskaźnik powiększenia 1,0 x, inaczej zwany stosunkiem powiększenia 1:1, podstawowa cecha testowanych przez nas obiektywów, umożliwia wychwycenie najmniejszych nawet detali fotografowanego motywu. Obiektywy „niby-macro", mają zazwyczaj powiększenie 0,5x lub stosunek powiększenia 1:2.

Niektóre obiektywy, takie jak Canon EF-S 60 mm Macro i Nikon 85 mm DX Micro, są zaprojektowane specjalnie do współpracy z aparatami z matrycą APS-C. Do naszego testu wybraliśmy jednak takie obiektywy, które współpracują również z lustrzankami pełnoklatkowymi.

ZAWODNICY

1. Canon EF 100 mm f/2,8L Macro IS USM
2. Nikon AF-S 105 mm f/2,8G IF-ED VR Micro
3. Pentax D-FA 100 mm f/2,8 Macro WR
4. Sigma 70 mm f/2,8 EX DG Macro
5. Sigma 105 mm f/2,8 EX DG Macro
6. Sony 100 mm f/2,8 D Macro
7. Tamron SP AF 90 mm f/2,8 Di Macro
8. Tokina AT-X 100 mm f/2,8 PRO D Macro

MOCOWANIA

C N O P S Sg

Sprawdź, który z obiektywów współpracuje z Twoją lustrzanką. Wygodne oznaczenia C dla Canona, N dla Nikona, O dla Olympusa, P dla Pentaksa, S dla Sony oraz Sg dla Sigmy pomogą Ci upewnić się, który z obiektywów współpracuje z Twoim sprzętem

WYRÓŻNIENIE SPECJALNE

Aby test był dla Was jak najbardziej przydatny, ustanowiliśmy specjalną nagrodę, która ma podkreślić, który z obiektywów jest najlepszy dla określonejh marki

